VAPAUS

ILMESTYY TIISTAINA JA TORSTAINA
PERUSTETTU 1917

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖVÄENLEHTI

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NO. 0070 — VAPAUS, 102 ELM STREET WEST, SUDBURY, ONTARIO

No. 46 — Vol. LV vuosikerta — Sudbury, Ont. — Torstai, kesäk. 10 p. — Thursday, June 10, 1971

Trudeaun puhe korotti osakehintoja

Työttömyys on suurempi sosiaalinen pahe kuin inflaatio; Erie-järven puhdistamisesta käydään keskusteluja

Toronto. — Pääministeri Pierre Trudeaun viime tiistaina pitämä puhe, jonka yhteydessä hän vakuutti, että liikemaailman edustajilla ei ole mitään pelättävää viikon kuluttua esitettävästä verolaista, aiheutti osakkeiden nousun Toronton osakepörssissä keskiviikkona vaikka osakkeiden hinnat laskivat hieman New Yorkin pörssissä. Normaalisesti osakkeiden hintojen vaihtelu joko ylös tai alas tapahtuu samansuuntaisesti näissä osakepörsseissä, selitettiin keskiviikkoiltana.

Puhuen tiistaina Canadan tehtailijainyhdistyksen (Canadian Manufacturing Associationin) vuosikokouksessa pääministeri Trudeau sanoi, että ensi viikolla esitettävässä verotuslakiluonnoksessa ei ole liikemaailmalle mitään pelättävää.

Hän ilmaisi vakaumuksensa, että maan talous on nousuusuunnassa, mikä voimistuu jatkuvasti v. 1971 ja 1972 aikana. Hän kiisti syytökset, että hallitus on inflaatio-ohjelmaan piintynyt.

"Vuoden 1970 alkupuolella aloitetut stimulaatieli elvytysohjelmat tulevat jatkumaan ja niitä lisätään tarpeen mukaan ja kaikella niillä tavoilla mitä pidetään tehokkaina taataksemme voimakkaan ja todellisen nousun tuotannolle ja työmahdollisuuksille Canadan ekonomiassa, selitti pääministeri.

Pääministeri huomioi, että liikemiespiireissä vallitsee yleistä epävarmuutta liittovaltion veroista, ulkomaisesta omistuskysymyksestä ja hallituksen voimapolitiikasta. Mutta ensimmäinen (siis veroja koskeva) niistä poistuu kun verotusta koskeva lakiehdotus esitetään alahuoneen istunnolle kesäkuun 18 pnä.

TYÖTTÖMYYS SUURIN PAHE

Ottawa. — Sosiaalisista paheista on työttömyys suunnattoman paljon suurempi kuin inflaatio, selitti keskiviikkona Canadian Economic Associationin presidentti, Dalhousien talousosaston puheenjohtaja John F. Graham.

Pitäen tärkeimpänä huolen kohteena perheenemäntää, jonka edessä on ostoksille mennessään kohoavat hinnat, ja jättäen huomioonottamatta ne perheenemännät, joiden miehet eivät työttöminä ollen saa lainkaan tiliä ruokatavarain ostamista varten, on lievästikin sanoen mielettömyyttä, hän selitti.

"Minua huolestuttaa yleinen katsantokanta, jonka mukaan työttömyyttä pidetään vain jonkinlaisena balanssitekijänä inflaatioon verraten, sen sijaan, että sitä pidettäisiin ihmisarvoa alentavana, sielua raastavana paheena, mitä se todellisuudessa on", sanoi puhuja.

HALUAA SAADA USA:n MUKAAN

Ottawa. — Liittohallitus on päässyt Ontarion hallituksen kanssa periaatteessa yhteisymmärrykseen (Yhdysvaltoja ja Canadaa edustavan) Kansainvälisen yhteisen komissionin ehdotusten toteuttamiseksi Suurten järvien alaosan puhdistamiseksi, selitti kalastusasiain ministeri Jack Davis alahuoneen istunnossa keskiviikkona.

"Me hyväksymme 100-prosenttisesti kansainvälisen komissionin ehdotukset', sanoi mr Davis sanomalehtien edustajille.

Vastatessaan Charles Turnerin (PC-London East) alahuoneessa esittämään kysymykseen, että tuleeko mr Davis, osallistuessaan tänään (torstaina) Washingtonissa käytäviin keskusteluihin, esittämään kysymyksen Erie-järven puhdistamisesta, ja jos aikomus on niin tehdä, "onko Ontarion kanssa tehty sopimus sen sitoumusten täyttämisestä Erie-järven puhdistamiseksi", mr. Davis sanoi: "Vastaus molempiin kysymyksiin on kyllä."

Mainittu kansainvälinen yhteinen komissioni esitti joulukuussa Canadan ja Yhdysvaltain hallituksille ehdotuksen, jonka mukaan niiden tulisi yhteisesti käyttää $1.5 miljardia kuntien ja teollisuuslaitosten jätteiden käsittelylaitteiden parantamisen nopeistuttamiseksi. Canadan osalle tästä puhdistusohjelmasta tulisi $211 miljoonaa vuoden 1988 hintojen perusteella.

Puhuen alahuoneen istuntosalin ulkopuolella mr Davis ilmaisi toivomuksen, että Yhdysvallat hyväksyisi vesilaatu-standartit joiden määrittelyyn se on edustajiensa välityksellä osallistunut.

Avain kysymyksenä Erie-järven veden puhdistamisessa on se, että kaikista jätevesistä poistetaan fosfaattipitoiset aineet, mutta mr Davis arveli, että Yhdysvaltoja on vaikea saada hyväksymään suunnitelmia tämän ongelman ratkaisemiseksi.

32,000 "korkin päälle" astunutta menetti korttinsa

Toronto. — Yli 32,000 ontariolaista autoilijaa menetti ajolupansa viimeksikuluneen talousvuoden 9 ensimmäisen kuukauden aikana, miltei toinen puoli heistä väkijuomien vaikutuksen alaisena autolla ajamisesta annetun tuomion johdosta.

Ontarion lainlaatijakunnassa tiistaina julkaistujen tilastojen mukaan 10,368 henkilöä menetti automaattisesti ajolupansa saatuaan tuomion väkijuomien vaikutuksen alaisena ajosta. Lisäksi 4,378 autoilijaa menetti ajokorttinsa sen vuoksi kun heidän veressään todettiin olevan enemmän kuin .08 prosenttia alkoholia ja 468 menetti korttinsa siksi kun he kieltäytyivät antamasta hengitystestiä.

Avaruuslaboratorio nousi korkeammalle ikää jatkaakseen

Moskova. — Sojuz 11 ja seitsemän viikkoa sitä ennen matkalle lähetetty avaruuslaboratorio Salute jatkoivat keskiviikkoiltana yhteen telakoituna kiertokulkuaan maapallon ympäri. Kolme kosmonauttia, Sojuz 11 komentaja Georgi Dobrovolsky, lentoinsinööri Vladimir Volkov ja koeluinsinööri Viktor Patsajev, jotka siirtyivät vaihain maanantaiaamuna Sojuzista Saluteen, työskentelivä keskiviikkona edelleen tieteellisten ja teknisten ongelmien ratkaisemiseksi.

Uutistoimisto Tassin tiedonannon mukaan nämä kosmonautit nostivat "pullonmuotoisen" suuren "kosmodominsa" maasta katsoen korkeammalle radalle, pidentäen siten Saluten elinikää hankausta vähentämällä. Ennen tätä korjausta yhteentelakoitu avaruusalus kulki rataa, mikä kauimpana maasta ollen oli 155 mailin päässä ja lähimpänä ollessa 132 mailin päässä. Kiertoradan korotuksen jälkeen vastaavat numerot ovat 165 ja 148 mailia.

Sana "kosmodom" tuli avaruustutkimusalan sanavarastoon tiistaina kun valkovenäläinen fyysikko Nikolai Sirota sanoi TASSin edustajalle, että "Ensimmäinen kosmodomi (avaruustalo) on muodostettu".

Kansalaisoikeuksien epäämisestä vetoomus Canadan kork. oikeudelle

Liittohallituksen ministerit ovat evänneet hakijalta kansalaisoikeudet selittämättä sitä mistä se johtuu

Toronto. — Selittämättä miksi niin on menetelty, liittohallituksen ministerit ovat vuoden 1960 jälkeen kieltäneet neljä kertaa kansalaisoikeuksien saannin erään matkailutoimiston johtajana nyt toimivalta 43-vuotiaalta R. Dowhopolukilta, joka tuli vanhempiensa mukana 11-vuotiaana Canadaan Itä-Puolan alueelta (nykyisestä Ukrainasta). Nyt Dowhopoluk aikoo esittää valituksensa Canadan korkeimpaan oikeuteen.

Noin 2,000—3,000:sta henkilöstä, joilta on kansalaisoikeudet evätty ministerien valtuuksien perusteella, hän on ensimmäinen, joka yrittää saada itselleen oikeutta maan oikeuslaitoksen välityksellä ja kautta.

Hänen lakimiehensä Norman Endicott on arvellut, että asia vedotaan Canadan korkeimpaan oikeuteen asti huolimatta lainkaan siitä, mitä alemmissa oikeusportaissa asiasta päätetään.

Mr. Dowhopoluk arvelee, että hänen edessään on jonkinlainen "turvallisuus-poltinmerkki" mutta hän sanoo, "en todellakaan tiedä varmuudella mistä on kysymys — kukaan ei ole sitä minulle sanonut."

Hän tuli vanhempiensa kanssa siirtolaisena Canadaan huhtikuussa 1939. Dowhopoluk antoi valheellisen tiedon iästään liittyessään Canadan armeijaan toisen maailmansodan aikana otaksuen jälestäpäin, että hän on Canadan kansalainen.

"Sitten eräänä päivänä minun oli tehtävä anomus minkä yhteydessä tarvittiin kansalaisuustodistusta. Silloin sain tietää, että en ole kansalainen.'

Hän myöntää avoimesti kuuluneensa aikaisemmin Canadan kommunistiseen puolueeseen — mikä sellaisenaan ei estä ketään saamasta kansalaisoikeuksia.

Minä epäilen, sanoi mr Dowhopoluk, että "joku on esittänyt lausunnon minun henkilöllisyysdestäni tai jotakin maineestani, mutta minä en voi kumota sitä, jos en saa tietää, mistä on kysymys."

Liittohallitus ei ole hänelle antanut näitä tietoja vaan on sen sijaan kehoittanut oikeuslaitosta hylkäämään Dowhopolukin vetoomuksen.

Mr. Dowhopoluk on nyt Global Tours-nimisen matkailutoimiston liikkeenhoitajana. Tälle liikkeelle on virastonsa Torontossa, Winnipegissä, Edmontonissa ja Vancouverissa. Hän työskentelee torontolaisessa virastossa Bloor kadulla. Tämä matkailutoimisto spesialisoituu matkojen järjestämiseen Neuvostoliittoon — erikoisesti Ukrainaan.

Hänen oikeudelle esittämässään valituskirjelmässä kiinnitetään huomiota siihen, että "oltuaan Canadassa 30 vuotta sen jälkeen kun hän oli lapsena ollessa saanut kutsun tulla siirtolaisena Canadaan ymmärryksellä, että hän saa maassa asumisen vaatimuksen täytettyään kansalaisoikeudet, tämä lupaus on osoittautunut petolliseksi ja harhauttavaksi".

Vetoomuksessa mainitaan puolustajina W. R. Martin; kansalaisasiain rekisteriöitsijä; Robert Stanbury, kansalaisuusasioista vastuussa oleva ministeri; oikeusministeri John Turner ja pääministeri Pierre Trudeau.

Saigonilla on ennätysnopea inflaatiokierre

Washington. — Etelä-Vietnamin elinkustannukset nousivat viime maaliskuussa päättyneen varainhoitovuoden aikana 27 prosenttia, mikä merkitsee ehdottomasti maailman nopeimmin kehittyvää inflaatiota, ilmenee Kansainvälisen valuuttarahaston Washingtonissa julkaisemista tilastoista.

Inflaation johdosta Etelä-Vietnamin rahayksikön ostovoima on pudonnut neljänneksellä edellisen varainhoitovuoden aikana.

Laillisuuden hinnaksi tulisi $200 miljoonaa

Senaattori Symingtonin mielestä USAn hallitus "rikkoo lakeja" Laosin operaatioillaan

Washington. — Senaatin erään komitean lukittujen ovien takana maanantaina pitämän 3 tuntia ja 25 minuuttia kestäneen salaisen kokouksen jälkeen, senaattori Stuart Symington (D.-Mo.) sanoi, että hän tulee ehdottamaan $200 miljoonan kattorajaa Yhdysvaltain sotatoimille Laosissa.

Saatujen tietojen perusteella näyttää siltä, että mainittu senaatin kokous sai käytettäväkseen tietoja, joiden mukaan Yhdysvallat on käyttänyt Laosin sotaan paljon suurempia rahasummia.

Virallisesti Yhdysvaltain hallitus myönsi äskettäin, että Laosissa oleva Yhdysvaltain lähetystö salaa tarkoituksellisesti sitä missä määrin USA osallistuu Laosin sotaan.

Ennen yllämainittua kokousta senaattori Symington sanoi, että $52 miljoonan asemesta, mistä hallitus on julkisesti puhunut, Yhdysvallat on käyttänyt satojamiljoonia dollareita Laosin sotaan.

Salaisen kokouksen jälkeen senaattori Symington sanoi, että hän ei voi ilmoittaa siellä käytettyjen rahasummien suuruutta loukkaamatta salaisuusmääritelmiä, mutta hän on aikaisemmin osoittanut, että hallitus on käyttänyt salaa satojamiljoonia dollareita Laosin sotaan.

Yhdysvaltain ulkoministeriö on julkisesti sanonut, että se myöntää finanssi- ja muutakin apua "vapaaehtoisiksi" sanotuille sotilaille, joiden tehtävänä on taistella "kommunisteja vastaan" Laosissa, kuten väitetään.

Ulkoministeriön viranomainen Charles Bray sanoi hallituksen olevan sitä mieltä, että sillä on kongressin päätösten perusteella täydet valtuudet antaa tukea k.o. asevoimille Laosissa.

Mutta senaattori Symington esitti mielipiteen, että USA:n toimenpiteet Laosissa ovat lakivastaisia. "Minun henkilökohtainen käsityskantani on , , , että lakia on loukattu. Muutosehdotus määrittelee, että hallitus ei voi käyttää varoja ulkomaiden sotilaiden harjoittamiseksi niin, että niitä voidaan käyttää Laosissa tai Kambodzhassa."

Saatujen tietojen mukaan USA:n tiedustelupalvelu (CIA) ylläpitää Laosissa taistelevaa 4,800 Thaimaan sotilasta.

Senaattori Symington sanoi myös, että häntä huolestuttaa se kun B-52-koneilla pommitetaan Laosia, kun rahallisesti tuetaan Laosin armeijaa ja kun Laosissa on nyt Thaimaan sotilaita.

Senaattori Symington antoi ymmärtää, että hallitus voi saada kongressin hyväksymään erikoistapausten perusteella suurempien rahamäärien myöntämisen.

Chilen hallitus jatkaa reformeja

Santiago. — Chilen hallituksen päätöksellä on pakkolunastettu 37 suurmaatilaa, joiden yhteispinta-ala on 25,000 hehtaaria. Yhteensä on 6 viime kuukauden aikana pakkolunastettu yli 700 tilaa. Chilen maauudistuslakien mukaan maanomistajilta lunastetaan kaikki maa, joka ylittää säädetyn minimin, sekä myös ne maa-alat, jotka on jätetty heitteille tai mitä viljellään huonosti.

OTTAWA EHDOTTANUT MAAKUNNILLE TAATUN VUOSITULON JÄRJESTELMÄÄ

Ottawa. — Pääministeri Pierre Trudeau vahvisti tiistaina alahuoneen istunnossa tiedon, että liittohallitus on salaa esittänyt maakunnille suunnitelman, jonka mukaan maakuntahallitukset voisivat laatia omat taatun vuositulon suunnitelmansa, mistä liittovaltio maksaisi toisen puolen.

Tästä suunnitelmasta saatiin aikaisemmin päivällä ensimmäisiä tietoja kun liitto- ja maakuntahallitusten huoltoministerit istuivat lukittujen ovien takana keskustelemassa lisääntyvistä huoltomenoista ja liittohallituksen viime joulukuussa julkaisemasta taattua tuloa käsittävästä Valkoisesta kirjasta.

Alahuoneen istuntosalin ulkopuolella pääministeri Trudeau sanoi liittohallituksen "toivovan" että tämä (salaisesti esitetty suunnitelma) tyydyttäisi Quebecin vaatimuksia. Quebec vaatii suurempaa sananvaltaa sosiaalihuollon tiimoilta.

Mr Trudeau sanoi nykyisten lakien mukaan olevan tilaa neuvotteluille sosiaalihuoltorakenteen muuttamiseksi — tarvitsematta siihen perustuslaillisia muutoksia, mitä Quebec vaatii.

"Kysymys ei ole tosiasiassa toimintaoikeuksista vaan siitä, kuka hankkii verotulot" hän selitti. Liittohallitus ei halua kerätä sellaisia verotuloja, mitä se ei itse maksa pois.

Mutta Quebecin sosiaaliministeri Claude Castonguay sanoi vähän myöhemmin, että liittohallituksen ehdotukset eivät mene kyllin pitkälle Quebecia tyydyttääkseen.

Hän sanoi kirjeenvaihtajille Quebecin haluavan muutoksia liittovaltion lakeihin ja perustuslakiin niin että maakunnat saavat suojelun huolto-ohjelmien ylläpidon kohdalta.

Castonguay sanoi Quebecin esittämien perustuslaillisten muutosehdotusten takaavan "suojelun" maakuntahallituksille siinä tapauksessa jos liittohallitus sattuu tulevaisuudessa muuttamaan kantaansa sosiaalihuollon kohdalta.

Hän selitti, että perustuslakiin tehtävän muutoksen jälkeen liittohallituksen olisi nykyistä vaikeampi saada takaisin kontrolliinsa maakunnille myönnettäviä sosiaaliohjelmia.

Tämä liittohallituksen ehdotus ja Quebecin kielteinen asenne siihen voi nostattaa konfrontaation maanantaina Victoriassa, B.C:ssa kokoontuvassa liitto- ja maakuntahallitusten perustuslakikonferenssissa.

EGYPTIN PRESIDENTTI JATKAISI ASELEPOA

Jos Israel suostuu osittaiseen asevoimiensa takaisin vetämiseen Sadat jatkaa aselepoa

Kairo. — Presidentti Anwar Sadat on luvannut jatkaa aselepoa Suezin kanava-alueella seuraavan 12 kuukauden ajaksi edellyttäen, että Israel vetäytyy ensin osittain pois Sinain niemeltä ja poistuu lopulta kokonaan sieltä.

Tästä presidentti Sadatin rauhansiirrosta saatiin tieto lähi-idän uutistoimiston tiistaisesta uutisesta, minkä mukaan mr Sadat oli ilmoittanut suunnitelmastaan kaksi päivää kestäneen vierailunsa aikana etulinjasotilaiden luona.

Sadatin kerrotaan sanoneen näille sotilaille, että hän esitti ehdotuksensa Yhdysvaltain ulkoministeri William Rogersille tämän vieraillessa toukokuun aikana Egyptissä.

Presidentin kerrotaan sanoneen, että hän on valmiina jatkamaan virallisesti aselepoa kuudella kuukaudella jos Israel suostuu vetämään asevoimansa pois Suezin kanavan itärannalta.

Jos tämä Israelin asevoimien takaisin vetäminen tapahtuu tyydyttävällä tavalla, silloin on Egypti valmiina jatkamaan aselepoa toisella kuukaudella kunnes kaikki miehitysjoukot on vedetty pois Siinaista.

Vaikka sotilaallinen paikallaanolotila on jatkunut viime elokuusta alkaen, niin presidentti Sadat tiedoitti viime maaliskuussa asiasta käytyjen neuvottelujen epäonnistumisen jälkeen, että Egypti ei pidä kohdaltaan enää sitovana määräajaksi tehtyä aselepoasopimusta.

USA Vietnamissa: 65 kyläläisen joukkomurha

Saigon. — Amerikkalaiset sotilaat tappoivat 65 etelävietnamilaista Truong Khanin kylässä toukokuussa 1968, kertoi etelävietnamilainen Cong Luan lehti. Joukkomurha tapahtui kaksi kuukautta My Lain surmatöitä myöhemmin, mutta samassa maakunnassa.

Lehti kertoi hengissä säilyneiden kyläläisten pyytäneen Guang Ngain maakunnan viranomaisia ryhtymään toimiin vahingonkorvauksen saamiseksi amerikkalaisilta. Lehti — sen omistaa senaattori Ton That Dunh, kansalliskokouksen puolustusvaliokunnan puheenjohtaja — kertoi, että kyläläisciä oli ensin ammuttu ja sen jälkeen heidän päälleen oli levitetty napalmia.

Kuu yksinomaan rauhan tarkoituksiin NL

YK:lle esitetyssä sopimusluonnoksessa määritellään myös yhteistoimintatavoite

Moskova. — Neuvostoliitto esitti tiistaina YK:lle sopimusluonnoksen Kuun käytöstä yksinomaan rauhanomaisiin tarkoituksiin.

Sopimuksen hyväksymisen perusteella tulisi kielletyksi ydinaseiden sijoitus ja ydinvoimaräjäytykset sekä muiden aseiden kokeilut Kuussa. Sopimus kieltäisi sotatukiasemien ja joukkotuhoaseiden sijoittamisen Kuuhun.

Sopimusluonnoksessa sanotaan että "voimakeinojen ja kaikkien muiden vihamielisten menetelmien käyttö Kuussa sekä Kuun hyväksikäyttö asemana Maata vastaan on kielletty."

Uutistoimisto TASS tiedoitti, että ulkoministeri Andrei Gromyko on pyytänyt pääsihteeri U Thantia liittämään Neuvostoliiton sopimusluonnoksen Kuun rauhanomaisesta hyväksikäytöstä syyskuun 21 pnä kokoontuvan YK:n Yleiskokouksen työlistalle.

U Thantille lähettämässään kirjeessä mr Gromyko sanoo: "On tarpeellista estää mahdollisuus, että eri maiden Kuu-toiminta muodostaisi kansainvälisen konfliktin; on muodostettava laillinen perusta Kuun käytöstä . . .'

Sopimusluonnoksessa kiinnitetään huomiota myös siihen, että kaikki tutkimustyö suoritetaan Kuun pintaa ja ympäristöä likaamatta.

Sopimusluonnos määrittelee, että kaikki aluevaatimukset Kuun pinnalla ja sen uumenissa ovat kiellettyjä.

Toisaalta sanotaan, että kaikkien sopimuksen allekirjoittajamaiden täytyy antaa apua hätätilaan joutuneille Kuussa, ja että näiden henkilöiden tulee saada suojaa toisten sopimusmaiden laitoksissa Kuussa.

VIIME TIEDOT

Lissabon. — NATO-liittoon kuuluva Portugali tiedoittaa, että sen siirtomaajoukot ovat surmanneet 83 alkuasukas-sissiä ja haavoittaneet 44 muuta Angolassa, missä siirtomaakomentoa ylläpidetään voimaa ja väkivaltaa hyväksi käyttäen.

Santiago. — Chile julistettiin keskiviikkona poikkeustilaan sen vuoksi kun murhamiehet ampuivat automaattiasein entisen sisäministerin, Edmundo Perez Zujovicin kuoliaaksi. Marxilainen presidentti Salvador Allende totesi heti murhatapauksen jälkeen, että kysymys on poliittisesta provokatiosta hänen hallituksensa asemansa horjuttamiseksi. Radiopuheensa yhteydessä presidentti sanoi, että nyt suoritettu murha "on samanlainen" kuin oli viime vuonna oikeistolaisen kenraalin Rene Schneiderin murha. Hän osoitti, että tällaiset murhat ovat hyökkäyksiä Chilea, sekä sen hallitusta ja kansaa vastaan.

Lontoo. — Laajan etsintänsä perusteella poliisit löysivät alkuviikolla Ascot-kilpa-ajoradan lähettyviltä suuren asevaraston. Julkaistut tiedot viittaavat siihen, että siellä oli myös Canadan ilmavoimien (RCAF:n) ylijäämävarastoista lähtöisin olevia aseita joiden otaksutaan olleen menossa salaiseen käyttöön Pohjois-Irlantiin. Aseiden joukossa sanotaan olevan 800 konekivääriä. Tietojen mukaan aseet ovat 10 vuotta vanhoja, ja että ne ovat RCAF:n ylijäämävarusteita — kaikki hyvin rasvattuja ja hyvässä käyttökunnossa.

Formosan lippu alas Vancouverissa

Vancouver. — British Columbian kansainvälisellä ImpoExponimisellä teollisuusnäyttelyalueel ja laskettiin viime viikolla alas Formosan "Kiinan" lippu, tiedoittaa näyttelyn johtaja J. Norman Hylan selittäen, että lipun alas laskeminen tapahtui Pekingin painostuksen vuoksi.

Hyland sanoo Kiinan esittäneen Canadan ulkoministeriölle valituksen siitä kun Formosan Kiinan lippu liehui eri maiden lippujen joukossa mainitulla näyttelypaikalla.

SOTA VOITAISIIN LOPETTAA TÄNÄ VUONNA

Washington. — Entinen puolustusministeri Clark Clifford sanoi täällä tiistaina olevan perusteita uskoa, että Pohjois-Vietnam ja Etelä-Vietnamin kansallinen vapautusrintama ovat valmiina vapauttamaan yhdysvaltalaiset sotavangit 30 päivän kuluessa jos Yhdysvallat suostuu vetämään kaikki asevoimansa pois Indokiinan maista joulukuun 31 päivään mennessä tänä vuonna.

Puhuen kolmen rauhaa vaativan ryhmän yhteisessä kokouksessa mr Clifford sanoi: "Minä uskon, että sota voisi loppua siihen kun Yhdysvaltain kaikki asevoimat on vedetty pois Indokiinasta.' Ennen puhetta antamansa haastattelutilaisuuden yhteydessä hän selitti asennettaan seuraavasti:

Yhdysvallat suostuisi vetämään pois kaikki asevoimansa Etelä-Vietnamista, Laosista ja Kambodzhasta joulukuun 31 päivään mennessä v. 1971 ja myös siihen, että Yhdysvaltain maa-, ilma- ja merivoimien kaikki sotaoperaatiot lopetetaan samaan päivään mennessä E-Vietnamissa, Laosissa ja Kambodzhassa.

Sen vastineeksi, selitti mr Clifford, Pohjois-Vietnam ja Vietkong suostuisivat palauttamaan kaikki yhdysvaltalaiset vangit 30 päivän kuluessa Hanoin ja Washingtonin yhteisesti julkaiseman lausunnon jälkeen tästä sopimuksesta ja vakuuttaisivat, että ne pidättyvät pois vetäytymisen aikana kaikista hyökkäyksistä mitkä vaarantaisivat yhdysvaltalaissotilaita.

"Keskusteltuani useiden tällä alalla aktiivisesti toimineiden henkilöiden kanssa minulla on syytä uskoa, että Pohjois-Vietnam ja Etelä-Vietnamin kansallinen vapautusrintama ovat valmiina hyväksymään tällaiset järjestelyt", sanoi mr Clifford.

Kongressimies Robert Leggett (D.-Kalif.) esitti samanaikaisesti lausunnon jonka mukaan Etelä-Vietnamin kansallisen vapautusrintaman rauhanneuvottelijat ovat antaneet ymmärtää, että jos Yhdysvallat määrittelee ajan kohdan kaikkien asevoimiensa poistamiseksi, silloin vapautetaan kaikki yhdysvaltalaiset vangit.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: H. SUKSI
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1678
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Aiheellinen huomautus

Dovercourt-vaalipiirissä Torontossa puolueensa ehdokkaana oleva kommunistisen puolueen ontariolaisjohtaja William Stewart on asiallisesti ja ajankohtaisesti kiinnittänyt väenlasku-viranomaisten huomiota siihen, että monet italialaista, portugalilaista, kreikkalaista ja ukrainalaista (eräillä muilla alueilla myös suomalaista) alkuperää olevat ihmiset ovat mainitulla sekä monilla muilla vaalialueilla täysin epätietoisia siitä, mitä väenlaskulla tarkoitetaan. Monet kieltä taitamattomat asukkaat ovat epätietoisia siitä, mistä on kysymys. Tottuen jo kotimaissaan epäilemään virkavaltaisia viskaaleita, monet heistä epäilevät koko väenlaskun tarkoitusta.

Ja kaikki tämä pääasiassa siksi kun valtiovallan toimesta ei ole asiallisesti puhuen yritettykään selittää näille ihmisille omalla kielellään ja heidän omissa sanomalehdissään, mistä on väenlaskussa kysymys ja kuinka tärkeitä ovat täten hankittavat tiedot.

Valtiovallan toimesta asiaa kyllä on selitetty sanomalehdissä sekä radiossa ja televisiossa englannin ja ranskan kielellä, mikä sellaisenaan on tietenkin hyvä. Mutta monessa tapauksessa on käynyt myös niin, että väenlaskun merkitystä ja teknisiä seikkoja on selitetty ihmisille, jotka ovat niistä entuudestaankin selvillä. Se on verrattavissa siihen, jos ja kun pappien toimesta keskitetään kaikki mahdollinen huomio entuudestaan uskovaisten "sielujen pelastamiseen", jättäen uskomattomat oman onnensa nojaan.

Mitä me tarkoitamme sanoa on tämä: Monet sellaiset vähemmistö ryhmien lehdet kuin esimerkiksi Vapaus, on vointinsa ja mahdollisuuksiensa mukaan yrittänyt selostaa ja popularisoida väenlaskun merkitystä. Mutta valtiovallan toimesta ei yritettykään käyttää näitä tiedonantovälineitä ja laitoksia asian hyväksi julkaisemalla väenlaskua koskevia ilmoituksia siitä, mistä on kysymys ja mitä itse kultakin odotetaan. Jotakin olisi tässä asiassa tehtävä — ja tehtävä nimenomaan Canadan hyväksi, niin että asian edistämiseksi käytettäisiin kaikkia sanomalehtiä ja laitoksia yrittämättä poliittisen näpertelyn puitteissa käyttää hyväksi vain ystäviä ja kannattajia — kuten on aivan liian usein lahjomismenetelmää lähennellen menetelty.

Työttömien herjaamisesta

Joukkotiedusvälinein pitkän aikaa ylläpitämän taitavan ja hyvin järjestetyn, ettemme sanoisi ovelan ja läpeensä epäinhimillisen aivopesun jälkeen on valtapiireissä tapahtunut vissinlaista ryhdistymistä työttömiä ja erikoisesti sosiaaliavun varassa olevia työläisiä vastaan.

Mainittakoon tässä yhteydessä kolme viimeisintä tapausta täältä Ontariosta. Pormestarien ja kunnanesimiesten yhdistyksen kokous päätti North Bayssa, että kaikki työkykyiset sosiaaliavustusta saavat henkilöt on pantava avustuksen saamiseksi työhön union palkkoja maksaen. Jos tällaisesta työstä kieltäydytään, julistettiin pormestarien kokouksessa, silloin lopetetaan avustuksen antaminen. Sanomatta jätettiin, minkälaisia töitä on tarkoitus "kehittää" kuten sanonta kuului, ja samoin se, montako työtuntia viikossa vaadittaisiin vuoroin sanokaamme jonkun kuopan kaivamiseksi ja sitten sen täyttämiseksi.

Taitavana ja hiottuna poliitikkona Ontarion sosiaali- ja perhehuoltoministeri Thomas Wells kieltäytyi Thunder Bayssa viikon alussa olleessa Ontarion kunnallisten huoltovirkailijain kokouksessa pitämänsä puheen yhteydessä antamasta kannatustaan edellämainitun pormestarien yhdistyksen päätökselle, jonka mukaan työkykyiset henkilöt on pakoitettava työhön, jos he mielivät saada sosiaaliavustusta. Hän totesi, että Ontarion nykyisten lakien mukaan ei voida ketään sosiaalihuollon varassa olevaa pakottaa työhön. Tämä tosiasia perustuu toteamukseen, että sosiaalihuolto — mitä Vapaa Sana pitää maailman pahimpana "kultaisena vasikkana" — kuuluu oikeutena (eikä armopalana — V) kaikille sitä tarvitseville, selitti mr Wells. Hän tähdensi, että huoltomenojen nykyinen nousu johtuu työpaikkojen puutteesta, eikä avustettavien laiskuudesta.

Vaikka mr Wellsin "perustelut" ovat toisenlaiset kuin "lain rikkomisen" tähdänneen pormestarien yhdistyksen kokouksen sellaiset, mr Wells päätyi Thunder Bayn puheessaan kuitenkin samanlaiseen lopputulokseen edellämainittujen pormestarien yhdistyksen kanssa.

Todeten, että työttömyyden lisääntymisen johdosta on sosiaalihuollon menot nousseet 75-prosenttisesti kuluvan talousvuoden aikana, sosiaaliministeri Wells ei ilmeisestikään tiedä mitään uusien työpaikkojen järjestämisestä ja hankkimisesta. Sen sijaan hänkin esitti, että hallituksen tulee "tiukentaa" sosiaaliavun saantimahdollisuuksia ja kieltää avustuksen antamisen kokonaan niiltä, jotka kieltäytyvät ottamasta vastaan työpaikkaa, "vaikka se olisi Pohjois-Ontariossa".

Tässä vaiheessa astui esiin itse Ontarion konservatiivinen pääministeri William Davis selittäen puolestaan viime maanantaina, että hänen hallituksensa ei aio lopettaa sosiaaliavustuksen antamista, kuten mr Wells uhkasi, niiltä henkilöiltä, jotka kieltäytyvät lähtemästä kotikaupungistaan töihin johonkin muualle — esimerkiksi Hamiltonista "vaikka Pohjois-Ontarioon". Pääministeri Davis tuomitsi niin osittain oman sosiaaliministerinsä esityksen — ehkä lähestyviä maakuntavaaleja silmällä pitäen — mutta siitä huolimatta hän antoi sivustatukea työttömien herjaajille väittäen mitään tilastotietoja esittämättä, että "jotkut" (a number) työkykyiset miehet ovat kieltäytyneet ottamasta vastaan heille tarjottua työtä.

Huomioonottaen inhimilliset heikkoudet ja sen, että työttömistä puhuttaessa on kysymys ihmisistä, mikään maailmanloppu vaara ei tule siitä jos oletetaan, että jotkut harvat yksilöt yrittävät loisia seuraten keinotella sosiaaliavun saannissa.

Ne ovat kuitenkin vain aniharvoja poikkeustapauksia, mikäli sellaisia suinkaan löytyy, kuten NDP:n Ontarion johtaja Stephen Lewis aivan oikein totesi lainlaatijakunnan istunnossa.

Kysymys on vastoin omaa tahtoaan työttömiksi joutuneiden ihmisten — ei vaan tosiasiassa hallituksen aloitteesta ja hallituksen tahdon vuoksi työttömiksi joutuneiden ihmisten hengen ja ruumiin yhdessä pitämisestä sosiaaliavun turvin, mikä kuuluu heille "oikeutena" eikä minään armopalana, kuten mr Wells aivan oikein Thunder Bayn kokouksessa totesi.

Heidän vastaväitteistään huolimatta pääministeri Davis, sosiaali- ja perhehuoltoministeri Wells ja myös pormestarien yhdistyksen kokous syyllistyivät yllämainituilla lausunnoillaan työttömien ja siis hädänalaisten ihmisten herjaamiseen. Mr Wellsin Thunder Bayssa esittämä herjaus työttömiä vastaan on sanan varsinaisessa mielessä "provokaatiomaista taantumusmätää", kuten mr Lewis aivan oikein totesi. Ja pääministeri Davisin mr Wellsille antama osittainen sivustatuki on suurta edesvastuuttomuutta korkeimman hallitusportaan mieleltä Ontariossa, missä ei varojen, luonnonresurssien ja työtaitojen kannalta ei ole pienintäkään syytä, miksi tässä maakunnassa saisi olla satojatuhansia työttömiä.

Työttömyyden johdosta avustettavaksi joutuneiden hädänalaisten ihmisten herjauksen ja panettelun asemesta viranomaisten sekä ennenkaikkea hallituksen velvollisuus on keskittää voimansa ja kykynsä — mikäli toryhallituksella on kumpaakaan — uusien työpaikkojen hankkimiseksi työtä tarvitseville ja haluaville, jotka nyt ovat suurimmalta osalta hallituksen ohjelman vuoksi vastoin omaa tahtoaan sosiaaliavun varassa.

Jälleen joukkomurha ilmi:

JENKIT AMPUIVAT NELJÄKYMMENTÄ VIETNAMILAISTA NAISTA JA LASTA

Washington. — Yhdysvaltain armeija ilmoitti viime viikolla tutkivansa syytöksiä uudesta joukkomurhasta, jossa nelisenkymmentä vietnamilaista naista ja lasta olisi saanut surmansa.

Washingtonilaisten lehtitietojen mukaan amerikkalaiseen ilmakuljetusprikaatiin kuuluvat joukot olisivat syyllistyneet tähän uuteen joukkomurhaan lähellä Long Sonia syyskuussa 1968. Tietojen mukaan sotilaat eivät olleet saaneet taistelukosketusta vihollliseen ja lepäilivät tanolla lähellä virvokkeita myyneitä vietnamilaisnaisia ja -lapsia. Tuntemattomasta syystä sotilaat avasivat tulen ja surmasivat kaikki vietnamilaiset.

Vietnamin sodan veteraani William Marhoun, joka oli läsnä verilöylyn tapahtuessa, kertoi Vietnamin sotarikoksia tutkivalle kansalaiskomitealle, että 173. laskuvarjoprikaatin 503. jalkaväkirykmentin 2. pataljoonan joukkueen sotilaat ampuivat naiset ja lapset "parissa minuutissa". Hänen todistuksensa vahvisti everstiluutnantti Anthony Herbert, joka oli siihen aikaan prikaatin päätarkastajana.

Marhoun oli saapunut tragedian tapahtumapaikalle muutaman tunnin kuluttua siitä kun laskuvarjojoukot oli laskettu maihin rannikolle vähän matkan päässä Long Sonin kylästä.

Laskuvarjojoukot eivät kohdanneet vastarintaa, koska mitään aseistettua vihollista kylässä ei havaittu. Siellä oli vain naisia ja lapsia.

"Minä olin kunnostamassa radioasemaa kun kaikki alkoi", kertoi Marhoun. Ammunnan loputtua hän näki, että kaikki siviilit olivat kuolleet. Marhoun alkoi ilmoittaa tapahtuneesta korkeammalle päällystölle, mutta eräs upseeri uhkasi häntä rangaistuksella.

Kansainvälinen on nyt 100-vuotias

Pariisi. — 3. kesäkuuta tuli kuluneeksi 100 vuotta "Kansainvälisen" luomisesta.

Pariisissa eräässä Montmartren korttelissa, talossa numero 78 piileskeli kesäkuussa 1871 ranskalainen runoilija Eugen Pottier, joka oli osallistunut taisteluun sankarillisen Pariisin kommuunin viimeisillä barrikadeilla. Ranskan proletariaatin taistelu oli hukkunut vereen. Pariisin kaduilla juhlivat Versaillesin sotilaspyövelit.

Näinä traagisina päivinä Eugen Pottier kirjoitti "Kansainvälisen" sanat. Kommuunin häviön jälkeen Pottierin onnistui matkustaa Englantiin, myöhemmin Yhdysvaltoihin vainoojiaan pakoon.

Palattuaan vuonna 1879 Ranskaan Eugen Pottier ryhtyy uudelleen poliittiseen taisteluun. Hän kuoli vuonna 1887. Hänen Pariisin kommuunin nauhalla koristetun arkkunsa jäljessä kulki 10,000 työläistä.

Vuosi Eugen Pottierin kuoleman jälkeen lilleläinen työläinen Pierre Degeyter löysi "Internationaalin" sanat kokoelmassa "Vallankumouslauluja".

Kolmessa päivässä hän sävelsi musiikin lauluun. Ensi kerran "Internationaali" esitettiin heinäkuussa 1888 Lillessä sanomalehtityöläisten ammattiliiton juhlissa.

Syyskuussa 1910 kansainvälisessä kongressissa Kööpenhaminassa laulu valittiin kaikkien maiden työtätekevien hymniksi.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Martti Wirtanen, Wawa, Ont. täyttää lauantaina, kesäkuun 12 pnä 74 vuotta.

August Aho, Wanup, Ont. täyttää sunnuntaina, kesäkuun 13 pnä 73 vuotta.

Arvi Sandholm, Whitefish, Ont. täyttää maanantaina kesäkuun 14 pnä 73 vuotta.

Leo Laine, Toronto, Ont. täyttää tiistaina, kesäkuun 15 pnä 71 vuotta.

Fanny Haapalainen, Montreal, Que. täyttää lauantaina, kesäkuun 19 pnä 70 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavien onnentoivotuksiin.

Pravda NATOn kokouksesta:

BREZHNEVILLE EI TULLUT VASTAUSTA

Moskova. — NATO:n Lissabonin kokous ei vastannut Neuvostoliiton tarjoukseen aloittaa neuvottelut Keski-Euroopassa olevien joukkojen ja aseistuksen supistamisesta. Asiasta vallitsee NATO-maiden kesken erimielisyys ja siksi siihen ilmoitettiin palattavan uudelleen syksyllä, todettiin Moskovassa lauantaina kommentoitaessa NATO:n ulkoministerikokousta.

Kokouksen pito Lissabonissa on täällä aikaisemmin todettu NATO:n tueksi Portugalin siirtomaapolitiikalle ja lauantaina Pravda jälleen korosti, että NATO on aggression ja uuskolonialismin ase. NATO:n uuden pääsihteerin Joseph Lunsin nimityksen osalta kiinnitettiin täällä ensimmäisissä kommenteissa huomiota hänen sympatioihinsa Portugalia kohtaan.

Euroopan turvallisuuskokouksen kohdalla huomautettiin Moskovassa Ranskan ulkoministeri Maurice Schumannin myönteisestä kannanotosta. Edelleen todettiin eri yhteyksissä, että Norja, Tanska ja Canada kritisoivat Lissabonissa Portugalin siirtomaapolitiikkaa ja samalla kiinnitettiin huomiota afrikkalaisten edistyksellisten piirien kielteisiin reaktioihin Lissabonin kokouksen johdosta.

Ylivoimaisesti eniten oli NATO:n ulkoministerikokouksen moskovalaisissa kommenteissa kuitenkin esillä kokouksen suhtautuminen Leonid Brezhnevin tuoreeseen tarjoukseen aloittaa neuvottelut asevoimien supistamisesta Euroopassa. Enemmistö ei NATO:n kokouksessa antanut asiaan selvää vastausta, totesi mm. Pravda lauantaina.

USA:n ulkoministeri vahvisti Lissabonissa, että Pentagon aikoo säilyttää Euroopassa asevoimansa nykyisellä tasolla ja varoitti pieniä liittolaisia innostumaan liikaa neuvotteluista sosialististen maiden kanssa. Englannin ulkoministerin todettiin vaatineen "varovaisuutta" keskusteluissa sosialististen maiden kanssa, Länsi-Saksan kannan todettiin olevan ehdollinen mutta samalla kiinnitettiin huomiota ulkoministeri Walter Scheelin huomautukseen, että Brezhnevin neuvottelutarjous on "paljon lupaava".

KUMIPUUVILJELMÄ KESKITYSLEIRINÄ

Orjatyötä teetetään Brasilian viidakossa

Manaus, Brasilia. — Brasilian pohjoisosan kumiviljelmillä työskentelevät ihmiset joutuvat elämään miltei orjuutta muistuttavissa oloissa, kertoivat Manaukseen hiljattain palanneet kaksi ulkomaalaista pappia, jotka olivat viettäneet 18 päivää Brasilian luoteisosan viidakkoseuduilla.

Ranskalainen pappi Julio Vitte ja amerikkalainen fransiskaanimunkki Julio Hebinck olivat luovuttaneet keräämänsä aineiston sanomalehti Journal do Brasilille, joka julkaisi tilanteesta yksityiskohtaisen artikkelin.

Papit olivat kulkeneet kanootilla pitkin Amazon-jokea Roosevelt-joen yhtymäkohtaan ja matkanneet tämän jälkeen 580 km pitkin Roosevelt-jokea. Lisäksi he olivat tehneet 1,420 kilometrin taipaleen Aripuanan maakunnassa lähellä Mato Grasson osavaltion rajaa.

He kertoivat, että kerättyään tonnin kumia kumiviljelmillä työskentelevän on heti luovutettava siitä 30 pros. plantaasinomistajalle maksuksi oleskeluoikeudesta plantaasilla.

Jäljelle jäävästä kumista hän saa maksuksi noin 30 senttiä kilolta, mutta tämä korvaus on mitättömän pieni, sillä hän joutuu ostamaan kaikki tarvikkeensa plantaasinomistajan myymälöistä.

Journal do Brasil kirjoitti, että työläisiä houkutellaan kumiviljelmille antamalla lupauksia nopeasta rikastumisesta. Monet kuitenkin menehtyvät jo ennen määränpäähän saapumista ja toiset joutuvat plantaasinomistajien orjiksi, lehti kirjoitti.

Muuan työläinen oli kertonut papeille saapuneensa viljelmille 110 miehen ryhmän mukana. Tästä joukosta oli kuitenkin ainoastaan 70 selvinnyt hengissä perille. Kumiviljelmille jouduttuaan työläisillä ei ole juuri muuta vaihtoehtoa kuin alistua kohtaloonsa, sillä välttääkseen orjuuden heidän olisi ylitettävä perän 22 vaarallista vesiputousta.

Aripuanan alueella ei ole kouluja, ei lääkäreitä eikä hammaslääkäreitä. Tuberkuloosi, malaria ja anemia ovat jokapäiväisiä tauteja, minkä lisäksi lapsikuolleisuus on huomattava. Perheiden lapsista kuolee keskimäärin joka toinen, kertoivat alueella käyneet papit.

USA:han tulossa "kuuma kesä"

EPÄTOIVO KASVAA NEEKERIGHETTOISSA

New York. — Äskeiset rotumellakat Chattanoogassa ovat vain heikkoa kaikua siitä vihasta, joka latautuu neekerighettoissa kautta maan. Viranomaiset pelkäävät, että kasvava työttömyys neekerinuorison keskuudessa voi jälleen johtaa sellaisiin sosiaalisiin räjähdyksiin, jotka kolme vuotta sitten järistyttivät Baltimorea, Washingtonia, Chicagoa, Detroitia, Newarkia ja muita kaupunkeja.

Time-lehti myöntää, että koska tilanne kärjistyy, ja satoja tuhansia nuoria on ilman työtä ghettojen kaduilla, on yhteiskunnalliselle palolle nyt jopa suuremmat edellytykset kuin koskaan vuoden 1968 kuuman kesän jälkeen.

Työttömyystaso neekeriväestön keskuudessa on melkein 10 prosenttia verrattuna valkoisen väestön 5,6 prosenttiin. Monissa kaupungeissa se on huomattavasti korkeampi, varsinkin nuorison keskuudessa. Työttömyys neekerinuorison keskuudessa Los Angelesissa ja useissa muissa maan suurimmissa kaupungeissa kohoaa 30 prosenttiin. Timen arvion mukaan etsii 1,800,000 nuorta amerikkalaista tänä kesänä työtä. Toiveet löytää työtä eivät suoraan sanoen ole loistavat. Chicagossa kaupungin viranomaiset myöntävät virallisesti, että kolme viidennestä tyttömistä nuorista ei voi löytää käyttöä toimintatarmolleen.

Samalla suurimpien kaupunkien kaupunginhallitukset supistavat rahavaikeuksien johdosta muutenkin vähäisiä työttömyysavustuksia.

Kaikki osoittaa, että Yhdysvallat on mahdollisesti jälleen siirtymässä yhteen pitkään kuumaan kesään. Time-lehti toteaa, että ghettojen asukkaiden epätoivo voi olla jopa voimakkaampi kuin rajuimpien mellakoiden aikana joitakin vuosia sitten. Joitakin purkauksia tulee luultavasti väistämättömästi. Ne eivät ehkä saavuta Wattsin tai Newarkin tasoa, mutta ovat luultavasti ankarimpia vuoden 1968 jälkeen.

Lunohod aloitti taas työpäivän

Moskova. — Neuvostoliittolaiselle automaattiselle kuuautolle Lunohod-1:lle on koittanut kahdeksas kuupäivä. Se on ryhtynyt jälleen tieteelliseen tutkimukseen.

Pitkän yön aikana olleen radioyhteyden aikana avattiin aurinkoparistot ja tarkastettiin laitteet. Telemetristen tietojen mukaan Kuun yön aikana laitteet ovat saaneet tarpeellisen määrän lämpöä. Laiteosastossa on 20 celsiusasteen lämpötila ja 743 mm hg paine. Tieteellinen koe Sateiden merellä jatkuu.

SENSUURI KIRISTYY ETELÄ-AFRIKASSA

Johannesburg. — Huolimatta kasvavasta sisäisestä vastustuksesta sensuuria tiukennetaan E-Afrikassa. Maan parlamentin alahuone hyväksyi äskettäin lakiesityksen, jolla ennestäänkin tiukkaa seusuuria lisätään. Sen mukaan painotuotteiden valvontalautakunnan toiminta on salaista ja lautakunta saa perustaa oman "tutkimusosastonsa".

Lakiesitys oli jo toistamiseen parlamentin käsiteltävänä. Sen nostattama julkinen kohu ensimmäisellä kerralla aiheutti sen, että esitys vedettiin takaisin ja sitä lievennettiin ennen toista yritystä. Tälläkin kertaa se kuitenkin sai osakseen paljon arvostelua. Opposition puhujien mielestä lautakunta oli Etelä-Afrikan sivistyselämän diktaattori. Se oli lisäksi niin hurskasteleva ja ahdasmielinen, että siitä oli tullut yleinen pilkan kohde. Hallituksen laaja parlamentaarinen enemmistö teki kuitenkin esityksen läpiviemisen mahdolliseksi.

Lakiesityksestä keskusteltaessa maan varasisäministeri julisti, ettei Etelä-Afrikassa ollut sensuuria. Kaikesta huolimatta sisäministeri ilmoitti viime helmikuussa, että 5,758 painotuotteen julkaisu oli kielletty sitten vuoden 1963.

Lisäksi on hallituksen virallisesta lehdestä kerättyjen tietojen mukaan Etelä-Afrikassa kielletty lähes 13,000 kirjaa. Samoin on kielletty elokuvia, aikakauslehtiä ja näytelmiä tai sallittu niiden julkaiseminen vain poistojen jälkeen. Syytä ovat olleet politiikka, alastomuus tai väkivalta — tärkeysjärjestys on tavallisesti juuri tämä.

Mikään eri rotujen kanssakäymistä tai kommunismia käsittelevä aihe ei tule kysymykseenkään, ei myöskään amerikkalainen miestenlehti "Playboy" tai sellainen elokuva kuin esim. "Bonnie ja Clyde".

Vuoden 1963 painotuotteita ja viihdettä koskeva laki — jolle sensuuri perustuu — käyttää 800 sanaa "epäsuotava" -käsitteen määrittelemiseen.

Uusi laki antaa valvontalautakunnalle mahdollisuuden oman tarkastajavoiman perustamiseen. Tarkastajien on määrä valvoa, ettei lakia rikota. Opposition edustajien mielestä he ovat "Nuuskijaosasto".

Uuden lain mukaan valvontalautakunta voi tehdä päätöksensä niitä julkaisematta tai perustelematta millään tavalla tuomiotaan.

PÄIVÄN PAKINA

GOLDAN ROVANIEMI-NÄYTELMÄ

Saatuamme ensimmäiset tiedot, että sotaisuudestaan tunnettu Israelin pääministeri, rouva Golda Meir oli Pohjoismaissa vieraillessaan suorittanut "yllätysmatkan" Rovaniemelle, mieleen nousi ajatuksia siitä, että mitä on tämän kohun yhteydessä jätetty kertomatta joko tarkoituksellisesti tai muuten vain.

Ne läpinäkyvät "vaikaisujutut" mitä on asian johdosta täällä Canadassakin asiasta julkaistu, eivät suinkaan ole vähentäneet ensivaikutelmana noussutta epäilyä.

Ja arvelemaan se on saanut ilmeisesti muitakin, koska Kansan Uutiset-lehden nimimerkki "Purolainen" pakinoi tästä tapauksesta noin nimeensä:

Motto: "Tänään James Bondista taas tuntui siltä, että koko elämä oli uhkapeliä, jossa voiton mahdollisuudet olivat kuusi neljää vastaan, kuten joku on sanonut."

Golda Meirin vuorokauden vierailu Rovaniemellä on kuin aitoa James Bondia, vaikkei kukaan osaakaan sanoa, kuka loppujen lopuksi oli James ja missä ovat ruumiit. Tausta ja tapahtumasarja ovat kuitenkin erinomaiset mille jännärille hyvänsä: salaperäinen itämainen nainen, jolla on suurta maailmanpoliittista vaikutusta ja josta suomalaiset juuri ovat päässeet onnellisesti irti, saapuu yllättäen takaisin napapiirin rajoille. Hallitus ei tiedä mitään, näin väitetään, mutta rouvalla on kyllä asianomainen viisumi. Suoraan Tukholmasta lentänyttä SAS:n erikoiskonetta on vastassa kaupunginjohtaja Tuure Salo (hänkö oli naamioitunut Bond?) rouvineen (neiti Moneypenny?). Valpas Suopo on tietysti mukana, samoin Sos. Int. kokouksen aikaiset Goldan turvallisuusmiehet, jonkamoisia gorilloja tässä maassa ei aikaisemmin ole nähty. Hieman aikaisemmin on Tampereelta lentänyt samalle kentälle yksityiskone, jossa on neljä salaperäistä herraa joukossaan, kuten selviää, suomalaiseen Tampellan asetehtaaseen läheiset suhteet omaava myös itämainen asekauppias Schlomo Zabludowicz. Melkeinpä salamannopeasti paljastuu, että Schlomo on Goldan vanha poikaystävä ja että tapaaminen on sovittu lähellä Rovaniemeä romanttisessa metsätysmajassa Karhunpesässä, jonka nimi antaa jo Tukholman tuntumassa jutulle yhä salaisempaa hohtoa. Tosin se on Alkon tytäryhtiön Yhtyneitten majoituspaikka ja taitaa olla varustettu täysin oikeuksinkin. Kansainvälinen huhumylly pyörii. Tukholma syöttää uutista ja juttua kuin turkin hihasta. Pohjois-Suomen lehtiväki elää hermoja hivuttavia hetkiä. Puhutaan salaperäisistä diplomaattikosketuksista ja valtavista asekaupoista. Golda itse tosin kieltää kaiken ja kertoo tulleensa vain ihailemaan napapiirin kesää, missä karhut viheltävät ja ketut potkivat, kun huomasi Tukholmassa jääneensä yhtä lauantaiehtoon ohjelmaa paitsi.

Mutta keitä ovat olleet Scholomon sekä Suopon ja Goldan omien gorillojen rinnalla nuo salaperäiset vieraat miehet? Se alkaa nyt vihdoin paljastua: ne eivät olleet Gutzelin miehiä eivätkä muukalaisia Mamren tammistosta, jotka aikoinaan saapuivat tapaamaan Saaraa ja joille Saara nauroi. Ne olivatkin saman tykkitehtaan miehiä kuin Schlomokin, kärkipartio, minkä johdossa oli itse vuorineuvos Nykopp. Nyt kerrotaan, että asekauppaväite olisi sittenkin vahvistumassa ja jo eduskunnassa asti kysellään asioita. Kumma kyllä olisi, jos asekauppiaat tekisivät näin monimutkaisia manöövereitä. Olen aina luullut, että nämä jutut hoidetaan hiljaa kuin hiiri sukassa. Sitä paitsi hallitushan on kieltänyt aseiden viennin kriisialueille. Vuorineuvos Nykopp puhuukin vain aallotuskartongista ja kieltää jyrkästi asekaupat, mutta sehän muuttaa asiat yhä salaperäisemmiksi. Lensikö Israelin pääministeri todella SAS:n erikoiskoneella Rovaniemen Karhunpesälle saakka tekemään Nykoppin kanssa pahvikauppoja?

Vaikuttavaa ja tosi tyylikästä kaupantekoa. Sen se vain sai aikaan, että hallituksen on ilmeisesti aiempaa paremmin nyt raportoitava julkisuuteen, että minne suomalaissyntyisiä sinkoja, kranaatinheittimiä ja haupitseja oikein menee ja minne taas viedään vain pahvituotteita ja lapinmuistoja. Kenen aseilla ammutaan Getzemanen kukkulalla?

Aitoa James Bondin pelihenkeä osoitti kuitenkin se rovaniemeläinen lehtikuvaaja, joka pääsi taitavasti hiipimään Karhunpesälle sisään ohi Goldan valppaiden agenttien. Näidenhän väitetään jo Sos. Int. kokouksessa Helsingin Rakennusmestarien talossa tarkastelleen edustajien papereita, mutta Rovaniemellä eivät aluksi pärjänneet. Vasta sitten, kun rovaniemeläinen oli päässyt Goldan makuuhuoneeseen saakka, tapahtui repeämä ja kaveri heitettiin ulos niin, että takinhiha jäi agenttien käsiin. Mitä kaveri sai makuukammiosta valokuvarullalleen, jää sekin salaisuuksien joukkoon, sillä mieheltä otettiin rulla pois. Jos tämä kaikki olisi tapahtunut jossain muussa maassa kuin demokraattisessa Suomessa, olisi mieheltä voitu ottaa pois myös henki, ja siinä olisi ollut tuo kaivattu ruumis. Nyt selvittiin pelkällä säikähdyksellä.

Paljon on pohjoisessa nähty ja koettu, mutta Rovaniemen näytelmä voittaa urotkin.

* * *

Mitä tähän lisättäisiin, se olisi oikeastaan pahasta.

— Känsäkoura.

Eläkkeitä korotetaan Neuvostoliitossa

Moskova. — Työläisten ja toimihenkilöiden vanhuuseläkkeen alinta määrää nostetaan Neuvostoliitossa 30 ruplasta 45 ruplaan kuussa tämän vuoden heinäkuun 1. päivästä lähtien. Eläkkeen yläraja pysyy edelleen 120 ruplana kuussa, todetaan Neuvostoliiton korkeimman neuvoston puhemiehistön asetuksessa.

Puhemiehistö on päättänyt parantaa myös kolhoosilaisten eläketurvaa. Vuonna 1956 annettu laki valtiollisista eläkkeistä työläisille ja toimihenkilöille on laajennettu koskemaan myös kolhoosilaisia ja heidän perheittensä jäseniä. Kolhoosilaisten vanhuuseläkkeitten alarajaa nostetaan 12 ruplasta 20 ruplaan heinäkuun alusta. Kolhoosilaisten invalidieläkettä ja kolhoosilaisten perheille annettavaa huoltoeläkettä korotetaan myös.

Felix Aho kuollut Kapuskasingissa

Kapuskasing, Ont. — Tämän paikkakunnan pitkäaikainen asukas ja maamiehemme Felix Aho kuoli paikallisessa sairaalassa kesäkuun 8 pnä kovien ja pitkäaikaisten tuskien jälkeen. Hän oli kuollessaan 68 vuoden ikäinen.

Felixia jäi lähinnä suremaan hänen vaimonsa Tyyne. Toivomme sinulle Tyyne kestävyyttä tämän suuren surusi hetkellä.

— A.K.

ÄLÄ VALITA — anna Heynon välittää!
Soita 481-0001
ROLF HEYNO
REALTOR
2279 Yonge St. Suite 9, Toronto 12
Täysivaltainen suomalainen kiinteistövälittäjä
Toronto Real Estate Boardin jäsen

Finn Home Bakery And Delicatessen
Raili ja Erik Sahlsberg, omistajat
Puh. 463-3331
281 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Valmistamme suomalaista ruoka- ja kahvileipää, liha- ja kaalipiirakoita, eri laatua täytekaakkuja. Myymme myös suomalaisia makkaroita, juustoja, sillejä ja makeisia sekä maksalaatikkoa, kaalikäärylöitä, silli- ja perunasalaattia.

Urheilukuulumisia

KUULASSA UUSI EE

DDR:n Harmut Briesenick saavutti viime sunnuntaina uuden Euroopan ennätyksen kuulantyönnössä pukkaamalla Berliinissä tuloksen 20,69. Entinen Briesenickin maanmiehen Hans Peter Giesin nimissä ollut ennätys parani siten viidellä sentillä.

VOIMISTELUOPPEJA TUL:n NAISILLE

Tunnettu neuvostoliittolainen voimisteluohjaaja ja teoreetikko Maria Novic saapui viime sunnuntaina Suomeen, opettaakseen viikon verran modernia tanssia TUL:n naisten valmentajakoulussa Kisakeskuksessa.

BALASIN ME ÖLI SÄRKYÄ

Itävallan Ilona Gusenbauer saavutti lauantaina Wienissä kaikkien aikojen toiseksi parhaan tuloksen maailmassa naisten korkeushypyssä ylittämällä 190 senttimetrin korkeudella olleen riman. Hän yritti kolmesti turhaan uutta maailmanennätystulosta 192. ME on Romanian Jolanda Balasin nimissä, 191 senttimetriä ja se on saavutettu v. 1961.

KOVIA KEIHÄSTULOKSIA KINNUNEN TOISENA

Suomen Jorma Kinnunen siirtyi lauantaina kauden keihäänheiton kärkeen tuloksella 87,78, tiedoitti AFP Berkeleyn yliopistokaupungista Kaliforniasta. 32-vuotias latvialainen voimapesä Jänis Lusis oli heittänyt kuitenkin päivää aikaisemmin Riiassa 88,74. Näin Hannu Siitonen on tällä hetkellä maailman kolmonen tuloksellaan 86,75. Edellämainituissa Riian kisoissa Suomen Leo Pusa oli setisemäs tuloksella 76,30. Lars Avellan sai keppinsä lentämään 73,00 metriä.

Romuald Klim, 38-vuotias moukariveteraani, heitti vielä 71,02; ja NL:n Valentin Gavrilov ponkaisi korkeutta 211.

Äänekosken 29-vuotias pikkujättiläinen Jorma Kinnunen kiskaisi voittokaarensa 87,78 Berkeleyn kisoissa vasta viimeisellä heitollaan. Näissä kisoissa heitti 4 miestä yli 80 m. Toiseksi tuli Canadan Cary Feldman 81,51 tuloksella ja kolmanneksi USA:n Bill Skinner 81,08.

KAIKKIEN AIKOJEN PARAS — MOORE

Venezuelan Paul Rondon tyrmäsi Italian Pierro del Papan ensimmäisessä erässä Caracasissa ja säilytti siten ammattinyrkkeilyn keskisarjan maailmanmestaruuden viime lauantaina. Ottelua seurannut 1953—1960 raskaan keskisarjan maailmanmestari Archie Moore totesi ottelun jälkeen, että Rondon "on luultavasti kovin niistä nyrkkeilijöistä, jotka koskaan ovat kantaneet raskaan keskisarjan MM-kruunua."

PAINIJOITA EESTIIN

Suomen TUL:n liittojoukkue astuu tänä sunnuntaina (13 pnä) painimatolle Tallinnassa. Vastassa on Eestin Kalevin joukkue. TUL:n joukkueella on katkolla entisen painijan ja nykyisen urheiluhierojan Erkki Vakkalan lahjoittama kiertopalkinto 'Energinen nuoruus'.

RUOTSILLE VALMENTAJA CANADASTA

35-vuotiaan idän canadalainen jääkiekkoiluveteraani Billy Harris on allekirjoittanut sopimuksen Ruotsin jääkiekkoliiton kanssa. Sen mukaan hän toimii vuoden ajan Ruotsin maajoukkueen valmentajana. Torontosta saadun tiedon mukaan Harris aloittaa toimintansa syyskuun alussa ja vie ruotsalaiset heti valmentautumaan Tshekkoslovakiaan kahdeksi päiväksi.

SUOMALAINEN AUTOKORJAAMO
EKO-GARAGE
382 Dawes Rd., Toronto 16, Ont.
(Ennen oli Cecil-Spadina murkkauksessa)
Puhelin 751-1227
ERKKI KONTUNEN

VALMISTAMME RUIS-, GRAHAM-, KAURA-, RANSKAN- ja DIEETTILEIPÄÄ
Juhla- ja arkipitkoja, tanskalaisia viinereitä, kakkuja y.m. leipomoalan tuotteita. Myös karjalan piirakoita, lihapiirakoita y.m.
Parkway Bakers
Puhelin 363-7676
290 Queen St. W., Toronto Ontario
— Aukioloajat —
Tiistaista perjantaihin 9—6
Lauantaisin .... 8—2
Suljettu maanantaisin

Tässä kuvassa näkyvän vauvan sanotaan odottaneen maailmaan pääsyään 381 päivää eli kolmetoista kuukautta. Maailmanennätyksen näissä asioissa sanotaan olevan vain kahdeksan päivää pidemmän. Mrs. Christine Houghtonin 13 kk. kestänyt raskausaika päättyi onnellisesti ja hänet nähdään kuvassa aviomiehensä Peterin ja vauvan seurassa Sussexissa, Englannissa.

KUULUMISIA JÄRVENPÄÄSTÄ

Thunder Bay. — CSJ:n Port Arthurin osaston viime keskiviikkona kuultiin rauhanneuvoston vetoomus, joka käsiteltiin samassa yhteydessä kuin Järjestön edustajakokouksen päätöslauselma rauhantoiminnasta. Rauhanneuvoston vetoomukseen päätettiin lahjoittaa osuutemme. Samalla siirrettiin palokunnalta tullut kirje johtokunnan käsiteltäväksi uudistuksiin nähden.

Vappujuhlista esitetty tiliraportti esitettiin ja hyväksyttiin tilintarkastajien antaman lausunnon perusteella.

K. Salminen esitti osastomme edustajana raportin CSJ:n edustajakokouksesta ja Vapaus kustannusosakeyhtiön kokouksesta.

Iskun puiston kunnostamisen suhteen sovittiin kokouksessa naisten ja miesten erinäisistä tehtävistä ja näitä tehtäviä koskevista päivistä.

Heinäkuun 11 päivänä pidettävään Thunder Bayn alueen Kesäjuhlaa varten päätettiin tilata maksullinen bussi, joka tulee kuljettamaan yleisöä haalin edestä kello 11.30 aamupäivällä. Juhlan urheiluohjelma ja nuolenheitto alkavat samoihin aikoihin, mutta 60-vuotisjuhlan lavaohjelma alkaa vasta kello 2 iltapäivällä. Ravintola avataan palvelemaan yleisöä kello 12 päivällä.

* * *

Eräs minnesotalainen kalastaja tuomittiin täällä $100 sakkorangaistukseen sen jälkeen kun hänet oli havaittu syylliseksi tulipalon aloittamiseen Catastrophe -järven rannalla, josta se levisi Longpine- ja Ingola-järvien väliselle alueelle saattaen 70 eekkerin suuruisen metsäalueen liekkeihin.

Maiden ja metsien virastosta ilmoitettiin, että tulipaloja on ollut mm. Fort Francesin, Kenorän, Sioux Lookoutin, Thunder Bayn ja White Riverin alueilla. Kesäkuun 3 päivänä varoitettiin, ettei kukaan saa sytyttää minkäänlaista tulenliekkiä, koska lämpötila oli tällöin 86 astetta F. yläpuolella nollan. Kesäkuun 5 päivänä alkoi kuitenkin sateisempi sää ja niin ollen tulipalojen suuri vaara laski jossakin määrin.

* * *

Fort Williamin vaalipiirin NDP-ehdokkaan valitsemiskokous pidetään kesäkuun 22 päivänä Royal Edward hotellissa. Kokouksessa puhuvat ympäristövaalipiirien NDP-ehdokkaat ja heidän lisäkseen myös Ontarion NDP:n johtaja Stephen Lewis.

* * *

Viimeiset kolme vuotta Pinewood Courtin vanhainkodissa asunut entinen Schreiberin asukas, Lauri Halonen kuoli McKellar sairaalassa kesäkuun 4 päivänä. Hän oli kuollessaan 89 vuoden ikäinen.

Lauri Halonen oli syntynyt Suomessa ja muutti perheineen sieltä Schreiberiin noin 60 vuotta sitten.

Lähinnä suremaan jäi kolme poikaa, John, Peter ja Lauri sekä kolme tytärtä, Taimi (mrs Gibson), Lena (mrs Holmes) ja Saimi (mrs Willoughby) sekä 23 lastenlasta ja 22 lastenlastenlasta. Hautaus suoritettiin Schreiberissä.

— ATH.

CIA:n tukikohta Englannissa?

Lontoo. — Ryhmä Englannin alahuoneen työväenpuolueen jäseniä on huolestunut maan kaakkoisrannikolle Orford Nessiin rakennetusta suuresta yhdysvaltalaisesta radiokeskuksesta, kertoo Daily Expressin tarkkailija Chapman Pincher.

Parlamentaarikot epäilevät tämän jättiläismäisen radiokeskuksen olevan todellisuudessa USAn vakoilupalvelun tukikohtana radiolähetysten sieppaamiseksi Neuvostoliitosta ja muista sosialistisista maista.

Virallisesti keskus on tarkoitettu Englannin ilmavoimien suorittamia tutkimuksia varten, mutta tämän epäillään olevan vain naamiointia. Pincherin mukaan parlamentaarikot ovat vakuuttuneita siitä, että keskusta johtaa USA:n vakoiluelin CIA. Keskus on varustettu nykyaikaisin yhdysvaltalaisin laittein.

Daily Express kirjoittaa, että viranomaiset yrittävät estää parlamentissa keskuksen toiminnan käsittelemisen. Virallisten tietojen mukaan USA on maksanut radiokeskuksesta 21 miljoonaa puntaa, mutta kokonaiskustannukset ovat ainakin kaksinkertaiset.

Epäilykset keskuksen luonteesta heräsivät Englannin parlamentin jäsenissä sen jälkeen, kun Englannin turvallisuusministeriö kaksi viikkoa sitten päätti "rauhoittaa" paikallisia asukkaita, jotka ovat aavistelleet pahaa. Rannikon kalastajille oli ilmoitettu, että muutamien kuukausien kuluttua, kun radioasema alkaa "radioyhteyskokeensa täydessä mitassa", he mahdollisesti kokevat pieniä sähköshokkeja.

Kampanja EEC:tä vastaan Norjassa

Oslo. — Norjassa on päättynyt viikon pituinen kampanja yhteismarkkinoihin liittymistä vastaan. Kampanjan tunnuksena oli "kansanliikkeellä Euroopan talousyhteisöä vastaan".

Monissa kaupungeissa jaettiin tiedotteitta ja lentolehtisiä, joissa korostetaan EEC:hen liittymisen tuovan mukanaan "vakavia vaaroja niin poliittisella kuin taloudellisellakin alalla".

Norjan kommunistisen puolueen ja sosialistisen kansanpuolueen edustajat, ammattiliittojen ja maanviljelijäjärjestöjen jäsenet olivat laatineet julkilausumia, joissa kerrotaan taistelun EEC:n liittymistä vastaan olevan elintärkeää Norjan kansalle.

Sveitsin naiset vaaliuurnilla

Bern. — Sveitsin naiset "tekivät historiaa" lauantaina osallistuessaan ensimmäisen kerran kansanäänestykseen liittovaltiotasolla.

Viikonvaihteen aikana noin 1,-850,000 sveitsiläisellä naisella on mahdollisuus sanoa sanansa kysymyksessä, joka koskee ympäristönsuojelua sekä liittovaltion varainhankintaa.

Viime helmikuussa Sveitsin miehet päättivät äänin 621,000 323,000 antaa myös naisille äänioikeuden liittovaltion asioissa. Eräillä alueilla naisilla ei kuitenkaan ole vielä äänioikeutta kantoni- ja kunnallisvaaleissa.

Ryhmätyö lisännyt Suomen ja NL:n tieteellis-teknillistä vaihtoa

Helsinki. — Suomen ja Neuvostoliiton tieteellis-tekninen vaihto kaksinkertaistui viime vuoden aikana hyvin käyntiin lähteneen ryhmätyön tuloksena. Molempien maiden akatemioiden toukokuun lopulla solmima sopimus tekee mahdolliseksi yhdeksän työryhmän itsenäisen suoran yhteistyön ja myös muiden työryhmien osalta odotetaan entistä vilkkaampaa toimintaa, niin että nyt voidaan kaiken kaikkiaan puhua "uuden tien alusta".

Noilla sanoilla luonnehti akateemikko Kustaa Vilkuna viime viikolla Moskovassa päättynyttä tieteellis-teknisen yhteistyökomission 17. kokousta. Komission neuvostoliittolaisen ryhmän puheenjohtaja Mihail Kovaljok puolestaan totesi saman puheessaan uusista askeleista eteenpäin pitkäaikaisella pohjalla. Komissio oli koolla kolme päivää ja vahvisti yhteistyön suuntaviivat vuodeksi eteenpäin.

Vilkkaasti toimivista työryhmistä akateemikko Vilkuna mainitsi mm. lääketieteen, maatalouden, puunjalostuksen, antropologian ja etnografian. Suomenlahden saastumistutkimuksen ja tietojenkäsittelyn. Tieteellis-teknisen vaihdon merkeissä vieraili Neuvostoliitossa viime vuonna 372 suomalaista asiantuntijaa ja Suomessa 176 neuvostoliittolaista.

Antropologian ja etnografian tutkimusyhteistyössä on muutaman vuoden aikana päästy varsin pitkälle, kertoi Vilkuna. Neuvostoliittolaisten tiedemiesten johdolla on antropologian tutkimus päässyt jälleen käyntiin Suomessa ja tuloksena on jo tuore tohtorinväitöskirjan puolustus. Neuvostoliittolaiset ovat suorittaneet tutkimuksia Suomessa ja suomalaiset viime vuonna Marin autonomisessa tasavallassa Neuvostoliitossa.

Tiedeakatemioiden välinen uusi yhteistyösopimus on varsin merkittävä, sillä sen piiriin kuuluvilla aloilla voivat työryhmät laatia itsenäisesti yhteistyöprojektit ja toteuttaa niitä suoraan. Suomenlahden saastumista tutkineeseen työryhmään osallistuvat Neuvostoliiton puolelta lähinnä eestiläiset. Yhteistyön piiriin on sisältynyt mm. suomalaisen ja neuvostoliittolaisen tutkimusaluksen toiminta. Yhteistyötä pyritään nyt laajentamaan koko Itämerta käsittäväksi, jolloin yhteistyöhön tulisivat mukaan myös muut Itämeren maat.

Yhteistyökomission kokouksen tiedonannossa ja pöytäkirjassa, jotka allekirjoitettiin Moskovassa tiedemiesten talossa viime viikolla todettiin tyydytyksellä tieteellis-teknisen yhteistoiminnan kehitys ja hyvät tulevaisuuden näkymät. Työryhmiä kehoitettiin samalla etsimään jatkuvasti uusia muotoja ja keinoja yhteistoiminnan tehostamiseksi. Komissio sopi niin ikään siitä, että tulevaisuudessakin pyritään kehittämään pitkäaikaista yhteistoimintaa tieteen ja tekniikan eri aloilla. Komission seuraava yhteiskokous pidetään ensi vuoden keväällä Suomessa.

USA:n KYLVÄMÄT MYRKYT VAHINGOITTAVAT SIKIÖITÄ

Moskova. — Pohjois-Vietnamin sairaaloissa on tällä hetkellä 179 ihmistä, etelävietnamilaisia kemiallisten myrkkyjen uhreja, kirjoittavat Pravdan Hanoin kirjeenvaihtajat A. Serbin ja I. Shtshedrov. Amerikkalaisten kylvämien myrkkyjen uhrien joukossa on 70 lasta.

Tri Fam Ngok Lo, joka hoitaa ja tarkkailee amerikkalaisten suorittamien kemiallisten kokeiden uhreja, kertoi erään äidin saaneen myrkytyksen raskautensa toisella kuukaudella, mikä on erityisen vaarallinen aika lapselle. Tämä oli aiheuttanut geneettisiä muutoksia sikiön elimistössä, mm. keskushermosto on kärsinyt pahoja vaurioita — eikä lapsi voi kannattaa päätään. Nikamat eivät kykene tukemaan ruumista. Rintakehä ei ole normaali. Kitalaki on murtunut. Elimistö kehittyy hyvin hitaasti. Lapsi ei voi maata suorana, hän ei voi istua, seistä eikä nukkua ilman unilääkkeitä.

"On selvää", sanoi tri Lo, "että myrkyillä on tuhoisa vaikutus ihmisiin ja heidän jälkeläisiinsä — tuleviin lapsiin."

Yli kymmenen vuoden ajan ovat amerikkalaiset käyttäneet Vietnamissa myrkyllisiä aineita, mm. kaasut. Vuosien 1961—1969 välisenä aikana on näiden myrkkyjen vaikutuksen alaisena ollut 1,203,000 ihmistä. Ei voida sallia, että näiden rikosten suorittajat saavat piiloutua Washingtonin käytävien labyrintteihin, sanovat kirjeenvaihtajat.

Työttömiä yli 4 milj. jenkkiä

Washington. — Työttömien luku nousi Yhdysvalloissa viime kuussa yli neljään miljoonaan. Heitä oli miljoona enemmän kuin samana ajankohtana viime vuonna.

Työttömien määrä oli toukokuussa 4,394,000 eli 6,2 prosenttia. Samassa kuussa viime vuonna vastaava luku oli 3,384,000. Tämän vuoden huhtikuussa työttömyysluku oli 6,1 prosenttia.

Viime joulukuusta lähtien työttömyysluku on vaihdellut 5,8:n ja 6,2 prosentin välillä, mutta se on ollut nousuusuunnassa kolmen viime kuukauden aikana.

Luvut merkitsevät uutta iskua Nixonin hallitukselle, joka ponnistelee täystyöllisyyden palauttamiseksi maahan. Tämä tilanne katsotaan saavutetun, kun työttömyysluku on neljän prosentin tuntumassa.

Työministeri James Hodgson ilmoitti kuitenkin torstaina uskovansa, että työttömien määrä vähenee tämän vuoden toisella puoliskolla.

EEC-ministerit pohdiskelemaan pulmatilannetta

Bryssel. — Euroopan talousyhteisön valtiovarain- ja talousministerit ovat päättäneet kokoontua Luxemburgiin viikon kuluttua pohtiakseen mahdollisuuksia "normaalioloihin paluusta" valuuttamarkkinoilla.

Nykyisin sekä Hollannin gulden että Länsi-Saksan markka ovat "liukuvia", toisin sanoen niiden kurssin määrää kysyntä ja tarjonta. Tästä on aiheutunut suuria vaikeuksia EEC:n maatalouspolitiikalle. Vaikka useimmissa EEC-maissa toivotaankin pikaista paluuta kiinteisiin valuuttoihin, nykyinen käytäntö jatkunee Brysselin tarkkailijoiden mukaan vielä useita viikkoja.

15. kesäkuuta pidettävässä kokouksessa ministerit pohtivat myös EEC:n taloudellista tilannetta, jolle on ollut leimaa antavaa voimakas inflatorinen kehitys.

Lähettäkää

erikoisonnittelunne

CSJ:n ja SCAUL:n

kulttuuriväen yhteiselle

SUURJUHLALLE

jota tänä vuonna vietetään Sudburyssa ja Wanupissa!

Heinäkuun 31 ja elokuun 1 päivänä vietetään Sudburyssa ja Wanupissa suomalaisen kulttuuriväen vuotuinen SUURJUHLA.

Vapaus ilmestyy erikoisena SUURJUHLANUMERONA heinäkuun 22 päivänä.

Valitkaa alla olevista onnittelulomakkeista joko $3.00 tai $4.00 hintainen. Onnittelunne voitte lähettää maksun kanssa Vapauden konttoriin tai antaa paikkakuntanne asiamiehille.

PARHAINTA ONNEA JA MENESTYSTÄ

kulttuuriväen vuotuiselle

SUURJUHLALLE!

(Nimi)

(Osoite)

HINTA $3.00

Parhaimmat onnittelumme

yhteiselle vuotuiselle

SUURJUHLALLE!

Hauskaa juhla-aikaa kaikille!

(Nimi)

(Osoite)

HINTA $4.00

Liittykää satojen ja tuhansien onnittelijain joukkoon!

Vapaus Publishing Company Limited

Box 69 Sudbury, Ontario

UUSIA LP SÄVEL-LEVYJÄ

SALP 607 — HUMPPAA — Tammerkoski, Anna anteeksi, Anja, Tunturisatu, Keltainen paviljonki, Tumma yö, Tiskarin polkka, Kotimaan kaiho, Seutulan polkka, Asfalttikukka, Silmät tummat kuin yö, Marusja, Yö altailla, Humppafoksi, Sulamith, Ruusut Hopeamaljassa, Puuseppä, Oho! sanoi Eemeli, Kostervalssi.
SALP — 613 — JUSTEERI:
Rovaniemen markkinoilla, Senni-valssi, Moukan tuuri, Helmi ja Kalle, Iisalmen Ieva, Kalastaja-Eemelin valssi, Jänkä-Joonas, Kesäillan valssi, Minäpoika ja tytöt, Rosvo-Roope, Jätkän valssi, Maailman Matti, Jätkän jenkka, Mandin jenkka, Mandin polkka, Viimeinen lautta, Kaksi vanhaa tukkijätkää.
SALP 632 — NAURA KANSSAMME: Sisäelinten juhlat — Yhteinen koti — Yrjö — Mä en muista mitään — Suhina-Lempin sydänsurut — Eemelin saunassa — Eugen ja Esa tangoja tärvelemässä 1. — — Muistatkos Miina — Vaarivainaan eväät — Viinatrokarin laulu — Suutarin tyttären pihalla — Pohjanmaan kautta — Varsinaiset — Tiskarin polkka — Repen nykyaikaiset kansanlaulut 3.
SALP 637 — TAPIO RAUTAVAARA: Lentävä Hollantilainen — Ruusuja lurjukselta — Sunnuntaina sataa aina — Kaunis Marie — Kaiteilta poissa — Oi, jos nukkua saisin kerran — Kulkurien kuningas — Kalle Aaltonen — Espanjan muistoja — Viulun tenho — Väliaikainen — Sunnuntai-ilta.
SALP 639 — JORMA IKÄVALKO: Tukkilaisten tanssit — Tarkkalan Tarja — Hevosmiesten polkka — Metsä-Kallen jenkka — Säkkijärven polkka — Rumarellumarillumarei — Huvilapojan polkka — Joensuun Elli — Lauantain toivottu jenkka — Hölökkä polkka — Kekrimasurkka — Moukkulan polkka — Kaksi elon parhainta — Isä-Matin polkka.
SALP 647 — KUPLETTI MESTARIT I (J. Alfred Tanner, Iivari Kainulainen, Väinö Lhemus): Muistoja olympialaisista kisoista — Haloska ja ne toiset muijat — Kiperä polkka — Muistiinpanoja vosikan renkinä ollessani — Miten Annuksessa kaikki on niin ,vot vot, vot — Orpopojan valssi — Vedenpaisumus ja Noakin arkki — Himpun verran — Matin mylly-matka — Nietschevi — Markkinarallatus — Marin kanssa soutelemassa — Markkinat Tampereella.
SALP 648 — MUISTATKOS EMMA: Emma — Villiruusu — Puuseppä — Asfalttikukka — Jazzityttö — Tehtaan tyttö — Ei mitään uutta länsirintamalla — Elome päivät — Rukkaset saanut — Lappi — Säkkijärven polkka — Miks' oi armas kyynel sun silmäs täyttää — Talonpojan jenkka — Koskenlaskijan rakkaus.
SALP 649 — KUPLETTI MESTARIT II (Rafu Ramstedt, Tatu Pekkarinen, Walter Eloranta, Th. Weissman): Ilta Viipurissa — Merimieslaulu — Posetiiviveisu Suomesta — Balladi Rosvo Roopesta — "Tarten' laulu — Pianojuttu I — Pianojuttu II Seinän takana — Mun eukkoni on maalla — Miina ja Mikko markkinoilla — Kalle Aaltonen — Pois sormet — Jutikaisen Jussi — Jussi laulaa heilastaan.

UUSIA LP RYTMI-LEVYJÄ

RILP — 7019 — VANHOJA VALSSEJA LAULETTUNA 1: Kesäilta, Häämuistojen valssi, Lokki, Villiruusu, Poikamiehen huolia, Koivu, Kielon jäähyväiset, Carmen Sylva, Vanha Valssi, Hopeahääpäivänä, Kun kesä on mennyt, Kulkurin valssi.
RILP 7021 — VANHOJA VALSSEJA LAULETTUNA 2: Kultaa ja hopeaa, Elämä juoksuhaudoissa, Rantamökissä, Rakas muisto, Emma, Orvokkeja äidille, Valssi menneiltä ajoilta, Taikayö, Orpopojan valssi, Kodin kynttilät, Itämaan ruusuja, Äidin syntymäpäivä.

Sävel-levyt — Hinta $5.85
Rytmi-levyt — Hinta $6.95
ynnä 5% myyntivero Ontariossa

Postitse lähetettynä lisättävä postikulut seuraavasti:
ONTARIOSSA: 1—2 levyyn 45c, 3—4 levyyn 65c
QUEBEC, MANITOBA JA SASKATCHEWAN: 1—2 levyyn 50c, 3—4 levyyn 70c
ALBERTA JA BRITISH COLUMBIA: 1—2 levyyn 55c, 3—4 levyyn 75c

Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Ltd.
P.O. BOX 69
102 Elm St. W. Sudbury, Ontario

EDUSTAMME KAIKKIA MATKAILUPALVELUJA
Soittakaa, kirjoittakaa eli käykää toimistossamme
RITARI TRAVEL SERVICE
Matkailutoimisto vuodesta 1936
7 Cedar St., Sudbury, Ontario Puhelin 675-5683

UUDET 1970/71
ATLANTIN MENO-PALUUHINNAT
SUOMEEN

Mistä	Marrask. 10- Maalisk. 31	Huhtik. 01- Toukok. 31 Elokuun 10- Lokak. 31	Kesäk. 01. Elokuun 09
Earlton	$386	$402	$434
North Bay	388	402	434
Sault Ste. Marie	383	399	431
Sudbury	397	413	445
Thunder Bay	383	399	431
Timmins	413	429	461
Toronto	355	371	403
Vancouver	481	497	530
Windsor	393	409	441
Winnipeg	383	399	431

Yllämainitut hinnat oikeuttavat 29—45 päivän oleskeluun Suomessa.

Tehkää ajoissa paikkavaraukset syyslentojamme varten. Kääntykää matkatoimistonne puoleen.

FINNAIR
puh. 362-1511
8 King St. East,
Toronto, Ont.

MUISTILISTA

CSJn ja SCAULn Suurjuhla Sudburyssa ja Wanupissa heinä—elokuun vaihteessa. Tervetuloa.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish-haalilla tiistaisin klo 7.30 ill.

Vapaus-kustannusyhtiön johtokunnan kokous maanantaina, kesäkuun 14 pnä klo 7 illalla liikkeen konttorissa.

Suurjuhlakomitean kokous Finnish-haalilla torstaina, kesäk. 24 pnä kello 7.30 ip. Aika rientää. Kaikkien läsnäolo välttämätön.

Kansallisen musiikkikomitean kokous Finnish-haalilla torstaina, kesäkuun 17 pnä klo 6 ip. Kaikki mukaan.

Wanupissa on juhannustanssit ja kokko lauantaina tk. 26 pnä alkaen kello 9 illalla. Risto Hako-Ojan yhtye soittaa. Sisäänpääsy $1.25. Tervetuloa.

CSJ:n Wanupin osaston ja Visa-urheiluseuran kokous on Wanupin haalilla maanantaina, kesäkuun 14 pnä kello 7.30 ip.

Wanupin rientoja

CSJ:n Wanupin osaston ja Visa-urheiluseuran kokous pidetään Wanupin haalilla maanantaina, kesäkuun 14 pnä, alkaen kello 7.30 ip. Toivotaan runsasta osanottoa.

Juhannustanssit ja kokko on Wanupissa lauantaina, kesäkuun 26 p. Tanssitaan haalilla Risto Hako-Ojan soittoyhtyeen mukaan klo 9 ip—1 ap. Kokko sytytetään hämärän tultua. Lauletaan ja paistetaan makkaraa sen ympärillä. Sisäänpääsy $1.25 hengeltä. Pidetäämpä mielessä wanupiläisten tilaisuudet.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

TEHDAS-VERSTAS, kaksikerroksinen, 2,200 neliöjalkaa, rautateiden ja maantie 69'n yhtymässä Parry Sound'issa. Sopiva rakennusurakoitsijalle tai puusepälle. Liikekumppanusvaikeudet pakoittavat uhrausmyyntiin ⅔ verotusarvosta. Hinta $10,000.00 tai paras tarjous. Kirjoittakaa Mr. M. Jalava, Box 208 Parry Sound, tai soittakaa (705) 746-2990. (EI—24)

MYYTÄVÄNÄ

SUOMALAINEN KANSALLISPUKU myytävänä. Lähemmin: Puhelin 673-8828.

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONTARIO
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. klo 11 ap. — 9 ip.
Puh. 869-2920

KAUNIITA KUKKIA KUKKAKIMPPUJA KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
252 Regent St. S.
Hazel kadun kulm.
22 Durham St. N.
President Motor Hotel
New Sudbury kauppakeskuksessa
SUDBURY

Hauska näytelmä sai tunnustusta ja kiitosta osakseen

Suomen Kansallisteatterin näyttelijät — Sakari Jurkka, yhdysvaltalaisena mainarina; Arto Tuominen Otto-insinöörinä; Helen Elde-Jurkka Kaijana ja Rauha Rentola Kaijan äitinä Siirinä — antoivat meille sudburylaisille tiistai-iltana paljon ilon ja naurun aihetta esittämällä Laurentian yliopiston hienossa Horace Frazer-teatterissa Mika Waltarin ilottelun "Myöhästynyt hääyö".

Tilaisuus, jonka onnistumista autettiin paikkakunnan kaikkien suomalaisryhmien toimesta, sai Arenalla olleesta erikoisnäytöksestä huolimatta hyvän yleisökannatuksen — arviolta nelisensataa maksanutta — ja kukaan ei varmaankaan pettynyt toivoessaan hetken unhoitusta, mihin kirjoittaja ilmeisesti pääasiassa oli pyrkinyt, jokapäiväiseen elämän harmauteen.

Tätä näytelmää on mainostettu Waltarin ehkä parhaimmaksi iloitteluksi. Sille antoi tiistainen juhlayleisö ilmeisen hyväksymisensä. Sisällöltään tämä näytelmä on aivan tyhjä ellei huomioonoteta omien selostustensa mukaan kyseenalaisten keinojen rikastuneen "mainarin" nousukaspiirteiden kustannuksella muotoiltua iloittelua.

Näyttelijät olivat ammattilaisina luonnollisesti omaa luokkaansa. Selvää myös oli, että he olivat tehneet paljon työtä omien osiensa tulkitsemiseksi ja koko näytelmän vauhdikkaasti esittämiseksi, kuten tunnustetuilta näyttelijöiltä voitiin jo etukäteen odottaa. He olivat alansa mestareita.

Se oli kaikin puolin hauska ja piristävä esitys. — W.

J.k. — Seuraava ja ansaitusti myös suurta kiitosta ensi esitykseen perusteella osakseen saanut suomenkielinen näytelmä täällä Sudburyssa nähdään heinä- ja elokuun vaihteessa vietettävän Suurjuhlan yhteydessä. Silloin esitetään kaunis ja mielenkiintoinen laulunäytelmä "Talkootanssit". Yksistään se on nähtävyys, jota kannattaa tulla seuraamaan pitempienkin matkojen takaa. — Sama.

EI USKONUT

Pikku poika ei uskonut puhetta loukkaamattomasta hammaslääkäristä josta kuuli puhuttavan naapurissa. "Hän ei ole sitä lainkaan", sanoi poika. "Kun minä purin häntä sormeen, huusi hän niinkuin muutkin."

Lewis Cleaners
"Puhdistaja joka huolehtii"
Juhlapukuja — Verhoja kudottuja vaatteita
674-2111
815 Lorne St. S.
Sudbury, Ont.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

NORTHERN DATSUN
282 LaSalle Blvd. Sudbury
mielihyvin ilmoittaa, että
Canadalaiset "Hell" ajurit
(helvetin)
ajavat Sudburyyn 20 Datsun autolla
Antavat kahden tunnin näytöksen
Hurricane Park'issa Hanmerissa
Torstaina, kesäk. 24 pnä klo 8 ill.
Alkää sivuuttako tilaisuutta nähdä näiden rohkeitten ajurien ihmeellisiä ja jännittäviä temppuja.
Sisäänpääsy $2.50
Rajoitettu määrä lippuja saatavissa liikkeestämme puolella hintaa, siis $1.25.
Poiketkaa katsomassa suosittujen DATSUN autojen ja kuorma-autojen uusia 1971 malleja sekä tiedustelemassa niiden toimintakyvystä ja etuisuuksista.
3. 10. 17. 22.

SUDBURYN UUTISIA

VIRASTOT "KUOHITTUJA" JO ENNEN AVAAMISTA

Sudbury East-vaalipiiriä Ontarion lainlaatijakunnassa edustava NDP:n Elie Martel sanoi tiistai-iltana, että Ontarion konservatiivihallituksen kehittämä "pohjoisten asiain virasto" (Northern Affairs Branch) on vain "tiedoituspalvelu", joka ei auttanut yhtään maakunnan pohjoisosien kehittämisessä.

Mr Martel sanoi kaivosministeriön ja pohjoisten asiain viraston $12.5 miljoonan menoarviota tutkivalle lainlaatijakunnan komitealle, että koko pohjoisten asiain virasto "oli kuohittu valmiiksi ennen kuin se edes aloitti toimintansa."

Kyseinen Pohjoisten asiain virasto perustettiin konservatiivihallituksen toimesta heinäkuun 1 päivänä 1970. Sudburyssa kyseisen viraston konttori sijaitsee Frood-kadulla lähellä Elm-kadun kulmausta.

Muita maakunnan pohjoisia alueita lainlaatijakunnassa edustavat liberaalijäsenet olivat myös kriittisiä kyseisen viraston toiminnan suhteen.

PERUSTUSTA ALETTU VALMISTAMAAN

Sudburyyn tulee lisää monikerroksisia asuintaloja kaupungin väkiluvun lisääntyessä. Nyt on rakenteilla 12-kerroksinen V-muotoinen apartmenttirakennus Alerts-kadun varrella.

Kyseisen rakennuksen sanotaan tulevan maksamaan $3,000,000 ja käsittävän myös pysäköintitilat 250 autolle. Rakennusprojektin rahoittajina ilmoitetaan olevan kymmenen eri finanssifirmaa Torontosta.

EIVÄT NE OLEKAAN OIKEITA KUKKASIA

Sudburyn keskikaupungin kadut rupesivat näyttämään alkuviikosta vähän viihtyisimmiltä kun kaupungin puisto- ja ajanvietekomitean toimesta ryhdyttiin ripustamaan katujen varsille kukkaruukkuja.

Erinäisistä kohteista riippuu kaikkiaan 62 kukkaruukkua, mutta ruukuissa olevat kukat eivät olekaan luonnollisia vaan ne ovat tekokukkia.

SAKKORANGAISTUKSET KAKSINKERTAISTUVAT

Keskikaupungilla sijaitsevien parkkausmittarien maksut tullaan korottamaan 100 pros. ja rahan näihin mittareihin laittamatta jättämisestä tullaan tuomitsemaan $3.00 sakkoon entisen kahden dollarin sakon asemasta. Kaupunginvaltuuston komitea teki asiasta päätöksen tällä viikolla pitämässään kokouksessa.

Nyt pysäköinti maksaa viisi senttiä jokaista puolta tuntia kohti mittaritaksan mukaan, mutta se tullaan korottamaan 10 senttiin. Sakkorangaistuksen korottamisen selitetään olevan ensimmäisen 15 vuoteen.

Komitea korotti myös laittomasti "takaleineissä" pysäköimisestä langetettavan sakkorangaistuksen kolmesta dollarista viiteen dollariin. Kahden auton rinnakkain luvattomasti pysäköimisestä tullaan sakottamaan $10 nykyisen $5.00 asemasta ja kaikista muista pysäköintilakeja koskevista rikkomuksista sakotetaan $3.00.

Nämä muutokset astuvat voimaan vasta sen jälkeen kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asianomaiset sivulakien muutokset ja ne ovat saaneet "siunauksen" maakunnan kulkulaitosministeriöltä.

CKSO AIKOO OSTAA NORTH BAYN TV:n

Cambrian Broadcasting-yhtiö, joka omistaa Sudburyn CKSO-TV-aseman on esittänyt tarjouksen ostaakseen North Bayn CFCH-TV-aseman, jonka omistaa Thomsonin sanomalehtimonopoliryhmä. Tämän toimenpiteen sanotaan avaavan mahdollisuudet perustaa toisen TV-aseman North Bayhin.

ENSIMMÄISENÄ YÖNÄ "KIRKOSSA" OLI 66 YÖPYJÄÄ

Lorne ja Elm katujen kulmauksen lähellä sijaitsevassa entisessä suomalaisten helluntailahkolaisten kirkossa, jonka nyt omistaa maakuntahallitus, oli maanantai-iltana kaikkiaan 66 nuorta henkilöä nukkumassa sen jälkeen kun paikasta tehtiin Sudburyn ensimmäinen ns. "nuorisohostelli", missä kaupungista läpikulkumatkalla olevat nuoret voivat saada yösijan.

Jim Tester valittiin uudelleen Mine Mill os. 598 presidentiksi

Johtokunnan vaaleissa, mihin osanotto oli poikkeuksellisen hyvä, Jim Tester valittiin tällä viikolla uudelleen Mine Mill unionin osasto 598 presidentiksi. Hän tulee nyt suoritetun vaalin perusteella johtamaan Falconbridgen palveluksessa olevan 3,700 nikkelityöläisen unionia seuraavat kaksi vuotta.

Tester sai enemmän ääniä (832) kuin hänen kaksi vastustajaansa yhteensä: Jim Gallagher (214) ja Norm Stephen (531). Vaalitulosten julkaisemisen yhteydessä mr. Tester sanoi: "Jäsenistö antoi kannatuksensa yhteistoiminnalle suhteissa yhtiöön; kunnolliselle asiain hoidolle union sisäisissä asioissa, sekä yhteistoiminnalle muiden unioiden kanssa Mine Millin itsenäisyyttä ja loukkaamattomuutta kunnioittaen."

Vain toinen puoli johtokunnan jäsenistä oli nyt valittava sillä säännöt määräävät valinnan tapahtuvaksi vuorovuosina kahden virkavuoden jälkeen. Osaston sihteeriksi valittiin uudelleen Ed Nitchie, jonka vastaehdokkaana oli Lorne Stevenson; Wardeniksi tuli uusi mies, Joe MacDonald, Louis Charronin tilalle; Conductoriksi uudelleen Don Montgomery jonka vastaehdokkaana oli Jack Gignac ja Services trusteeksi uudelleen Roger Leblanc jonka vastaehdokkaana oli Mike Maloney.

Bobby Seale vapaudessa

New Haven. — Mustien pantteireiden perustaja ja puheenjohtaja Bobby Seale vapautettiin hiljattain New Havenissa 25,000 dollarin takuita vastaan hänen oltuaan vankilassa lähes kaksi vuotta.

Sealen vapauttamismääräyksen antoi tuomari, joka oli käsitellyt hänen vetoomustaan neljän vuoden vankeustuomiota vastaan. Tuomio oli annettu toisen tuomarin loukkaamisesta Chicagossa viime vuoden alussa pidetyssä oikeudenkäynnissä.

New Havenissa järjestetään uusi oikeudenkäynti Sealea ja toista pantteria rouva Ericka Hugginsia vastaan.

Neljä kuubalaista kalastajaa vapaaksi

Havanna. — Yhdysvaltain viranomaisten on lukuisten vastalauseiden vuoksi ollut pakko vapauttaa neljä niistä kahdeksasta kalastajasta, jotka laittomasti pidätettiin 26. toukokuuta Yhdysvaltain rannikkovartioston toimesta kansainvälisillä vesillä. Kalastajat palautettiin eräälle kuubalaiselle kalastaja-alukselle. Kuubassa jatkuu kampanja näiden kalastajien vapauttamisen puolesta, jotka vielä ovat amerikkalaisessa vankilassa.

Kansandemokraattien asema vahva SAK:ssa

Helsinki. — SAK:n kesäkuun lopulla kokoontuvan kymmenennen edustajakokouksen voimasuhteet ovat jo lähes lopullisesti selvinneet. 446 kokousedustajasta kansandemokraatteja on 167, joista 47 lukeutuu SKP:n vähemmistöryhmittymään, Sosialidemokraatteja kokousedustajista on 247 ja TPSL:n edustajia 32.

Edustajakokous alkaa kesäk. 29 pnä Espoossa Otaniemen Dipolissa ja kestää neljä päivää. Kokouksen osanottajamäärä nousee kaikkiaan noin 650:een henkilöön, jossa mukana myös ulkomaisten veljesjärjestöjen johtavan-tason edustus.

Kansandemokraatit ovat vahvistaneet asemiaan vuoden 1969 edustajakokouksesta, jolloin heillä oli 36.4 pros. edustajista. Nyt vastaava prosenttiluku on toista prosenttia korkeampi eli 37.6.

Puheenjohtajakolmikon Niilo Hämäläinen (sd), Arvo Hautala (kd) ja Mikko Laaksonen (sd) odotetaan jatkavan keskusjärjestön puheenjohtajistossa. SAK:n hallituksen henkilökuva saattaa muuttua jonkin verran, mutta poliittisten voimasuhteiden arvellaan pysyvän suunnilleen ennallaan.

Kokouksen käsiteltäviksi ja päätettäviksi tulevat periaateohjelma ja lähiajan tavoiteohjelma, jotka viitoittavat keskusliiton linjan lähivuosina.

KAUNEIMMAT KUKAT
edesmenneen hyvän tuttavani
FELIX AHON
(Kapuskasing, Ont.)
MUISTOLLE
Uno Venna
Whitefish Ontario

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Salaatin salaisuuksia

Waerlandistit ja muut vannoutuneet kasvissyöjät elävät läpi vuoden maan antimista heikompien kanssaihmistensä pistellessä poskeensa viattomia vasikoita ja voimallisia härkiä. Kesä on kuitenkin sellaista aikaa ,että silloin paatuneimmatkin pihvinpistelijät mielellään maistelevat kevyempiä ruokia. Käynti kasvimaalla tai tutustuminen notkuviin toripöytiin antaa jokaiselle perheenemännälle vihjeen siitä, millaisten pöydänantimien aika nyt on käsillä. Kunpa vain ei runsauden pula houkuttelisi liian kalliisiin ostoksiin, sillä varsin halvallakin voi täyttää torikassinsa erinomaisilla hellesään ruokavalion raaka-aineilla. Lähinnä tulevat kysymykseen lehtisalaatti, retiisit, ruohosipuli, pinaatti, kukkakaali, porkkanat ja tomaatit.

Ja mihin voimme käyttää näitä vihanneksia? Lähinnä tietysti raakasalaatteihin, sillä ne ovat herkullisia ja helppoja valmistaa. Alla on muutamia ohjeita yksinkertaisia, maukkaita salaatteja varten.

Tomaattisalaatti

Porkkanoita ja tomaatteja samassa suhteessa. Porkkanat raastetaan riivinraudalla, samoin hieman sipulia. Tomaatit paloitellaan ohuihin viipaleisiin, jotka sekoitetaan porkkana- ja sipuliraasteeseen. Maustetaan majoneesilla, mutta on erinomainen myös ilman sitä.

Kukkakaalisalaatti

Kukkakaali, porkkanoita, sipuli ja selleriä hienonnetaan riivinraudalla ja seokseen lisätään majoneesia.

Ruusukaalisalaatti

Pieniksi viipaleiksi paloiteltuja ruusukaaleja sekoitetaan raastettuun purjosipuliin ja viipaleiksi leikattuihin tomaatteihin. Salaatti kaipaa kastikkeen, jonka valmistamme yksinkertaisesti vaikkapa tällä tavalla: 2 rkl. ruokaöljyä, 1 rkl. etikkaa, hieman sokeria ja suolaa. Sokerin asemesta voi käyttää marjamehua.

Ranskalainen kaalisalaatti

Tämä hienonmakuinen raakasalaatti on mainio lisä sunnuntailounaalle. Sen valmistamiseen tarvitaan kolme valko- tai punakaalia, jotka hienonnetaan raastinraudalla. Toisena raaka-aineena on kourallinen rusinoita. Kastike tehdään sitruunamehusta, vähäisestä määrästä hunajaa, vatkatusta kermasta ja hienonnetusta piparjuuresta. Kutakin maun mukaan. Herkutelkaapa ranskalaisittain!

Wieniläissalaatti

Puoli kiloa pinaatteja ja yksi sipuli hakataan hienoksi. Kaksi suurta perunaa raastetaan riivinraudalla ja muhennokseen lisätään majoneesia. Koristeeksi tomaatteja.

Hyvästi ja kiitos

Koska yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti "Kodin piiristä" -palsta ilmestyy nyt viimeisen kerran Vapaudessa, kiitämme kaikkia lukijoita ystävällisestä suhtautumisesta tämän 12 vuoden aikana, minkä "Kodin piiristä"-palsta on vaatimattomana ilmestynyt.

Pieniä neuvoja

JAUHOJEN HYVYYS

Jauhoja voi kokeilla kaatamalla niitä puoleen lasilliseen spriitä. Hyvät jauhot uiskentelevat pinnalla, mutta jos niitä on väärennetty kipsillä tai jollakin muulla aineella, ne laskeutuvat pohjaan. Tällaisia väärennyksiä tosin sattuu harvoin.

HOMEHTUNUT LEIPÄ

Kesän aikana huolelliselleKin emännälle saattaa tapahtua sellaista, että leipä homehtuu. Siitä saa aivan kuin tuoretta leipää seuraavan menetelmän mukaan: Homehtuneesta leivästä poistetaan home harjalla, paperilla tai puhtaalla rievulla, minkä jälkeen leipä huuhdotaan kylmällä, mieluimmin virtaavalla vedellä. Sen jälkeen leipää pidetään joko kaasuliekin päällä tai pannaan lämpimään uuniin siksi kun on kokonaan lämmennyt. Silloin leipä maistuu aivan tuoreelta.

HUUHTOMINEN

Marjat ja hedelmät voi huuhtoa kaupan pussissa ,johon lasketaan vettä. Pussin yhteen kulmaan tehdään reikä, josta vesi valuu pois. Hedelmät kuivataan sitten silkkipaperilla.

TASKULAMPPU

Parsinsienen asemasta voi käyttää taskulamppua, jossa on valo. Silloin näkee hyvin parsia tummaakin kohtaa.

Lisätoimia ratkaisun puolesta lähi-idässä

Kairo. — Egypti kannattaa yhä väliaikaista sopimusta Suezin kanavan avaamiseksi, jos se johtaa israelilaisjoukkojen täydelliseen poistamiseen miehitetyiltä arabialueilta, kirjoitti kairolainen Al-Comhouria -lehti sunnuntaina.

Lehti, joka on hallitsevan arabisosialistisen liiton äänenkannattaja, kertoi, että tämä kanta on ilmoitettu Espanjan suurlähetystön Yhdysvaltain etuja valvovan osaston johtajalle Donald Bergusille. Bergus lähti Kairosta Pariisiin sunnuntaina neuvottelemaan ulkoministeri William Rogersin kanssa.

Kairo on myös ryhtynyt uusiin toimiin lähi-idän kriisin ratkaisuyritysten lisäämiseksi, lehti sanoi.

Ulkoministeri Mahmud Riad keskusteli lauantaina kysymyksestä Neuvostoliiton suurlähettilään Vladimir Vinogradovin kanssa, ja pari päivää aiemmin hän oli lähettänyt sanoman Ranskan ulkoministerille Maurice Schumannille.

Canadalainen runoilija ja professori Earle Birney on huolissaan amerikkalaisten suorittamasta Canadan yliopistojen valtaamisesta. Aikaisemmin British Columbian yliopiston professorina toiminut mr Birney syytti Lontoossa äskettäin, että tämän johdosta canadalainen kirjallisuustuote joutuu "syrjinnän" kohteeksi yliopistoissa.

Pakkolomautuksia valimotyöläisten lakon vuoksi

Lontoo. — Englannissa joutui viime viikolla yli 5,000 terästyöläistä pakkolomalle, kun 12,000 valimotyöläisen aloittama lakko alkoi vaikuttaa maan valtionjohtoiseen terästeollisuuteen.

Lakossa olevat valimotyöläiset vaativat 35 prosentin korotusta.

Englantilaisten teollisuuslähteiden mukaan lisää työntekijöitä joudutaan lomauttamaan jos lakko vielä jatkuu. Valimotyöläisten lakko on Englannissa ensimmäinen 45 vuoteen.

ONNITTELUMME

CSJ:n JA SCAUL:n YHTEISELLE

SUURJUHLALLE

SUDBURYSSA JA WANUPISSA

Heinäkuun 31 ja elokuun 1 pnä vietetään Sudburyssa ja Wanupissa Canadan suomalaisen kulttuuriväen SUURJUHLAA, jonka johdosta VAPAUS ilmestyy erikoisena juhlanumerona heinäk. 22 päivänä.

Tämän juhlanumeron palstoilla voivat kansalaisemme kauttamaan tervehtiä ja onnitella kulttuuriväen yhteistä SUURJUHLAA ja toivottaa menestystä juhlan osanottajille.

Tavallisten tervehdysten hinnat 50c ja $1.00. Erikoisonnittelut $3.00, $4.00 ja $5.00.

Tervehdysten tulee olla lehden konttorissa heinäkuun 11 päivään mennessä.

Kerääjän nimi --

Paikkakunta --

KIRJOITTAKAA NIMENNE SELVÄSTI

NIMI	$	¢

Surulla ja kaipauksella ilmoitamme, että rakas aviopuolisoni, äitimme ja isoäitimme

VILMA NISKANEN

(os. Löytönen)

nukkui viimeiseen uneen Sault Ste. Marien Plummer Memorial sairaalassa, toukokuun 5 pnä, 1971. Hän oli syntynyt Karstulassa, Suomessa, toukokuun 6 pnä, 1898, ollen kuollessaan päivää vaille 73 vuoden ikäinen. Lähinnä suremaan jäi miehensä Väinö, neljä lasta, Anja, Orvokki, Eilo ja Onni perheineen, kahdeksan lastenlasta ja yksi lastenlastenlapsi, sekä laaja sukulais- ja tuttavapiiri Canadassa, Suomessa ja Yhdysvalloissa.

Kevyet keväiset mullat
kumpusi peittäköön.
Viime tervehdyksen kesän lauha
tuuli sinulle saattakoon.

MIEHESI VÄINÖ ja LAPSET.

K I I T O S

Kauneimmat kiitokset kaikille kun niin suurilukuisina tulitte saattamaan Vilmaa hänen viime matkalleen. Kiitos kukista, sähkösanomista, korteista ja myöskin muistojen kukista "Liekissä" ja "Vapaudessa". Kiitos pastori F. Korilalle viime palveluksesta. Kiitos kantajille ja myöskin CSJ:n Soon osastolle sekä kaikille niille henkilöille jotka auttoivat kahvitarjoilun järjestämisessä Steelton-haalilla. Ystävyytenne oli meille suurena apuna tänä vaikeana aikana, jonka tulemme kiitollisuudella muistamaan.

VÄINÖ NISKANEN JA LAPSET PERHEINEEN.

Sault Ste. Marie Ontario